

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUEEN HALLINTOSÄÄNTÖ

(voimaan 1.6.2022)

Käsittelyhistoria	
Toimielin / valmistelija	Pvm (viimeisin)
Poliittinen seurantaryhmä	14.2.2022
Yhteistoimintaelin	22.2.2022
Poliittinen seurantaryhmä	22.2.2022
Väliaikainen valmistelutoimielin	23.2.2022
Aluevaltuusto	2.3.2022
Aluehallitus	16.5.2022
Aluevaltuusto	30.5.2022

Kommentoimut [RH1]: lisätty

Sisällys

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUEEN HALLINTOSÄÄNTÖ	1
I OSA	10
1. luku Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	10
1 § Hallintosäännön soveltaminen	10
2 § Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät	10
3 § Hyvinvointialueen johtamisjärjestelmä	11
4 § Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät	12
5 § Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät	12
6 § Hyvinvointialueen viestintä	12
2. luku Toimielinorganisaatio	13
7 § Aluevaltuusto	13
8 § Aluehallitus	13
9 § Aluehallituksen asiakaskokemusjaosto	13
10 § Aluehallituksen omistajaohjaus- ja valvontajaosto	13
11 § Aluehallituksen tulevaisuus- ja strategiajaosto	13
12 § Tarkastuslautakunta	14
13 § Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta	14
14 § Yleisten palveluiden lautakunta	14
15 § Ikäihmisten- ja hoivapalveluiden lautakunta	14
16 § Kokonaisturvallisuuslautakunta	14
17 § Aluevaalilautakunta	15
18 § Tutkimustoimikunnat	15
3. luku Vaikuttamistoimielimet	15
19 § Vaikuttamistoimielimet	15
20 § Ikäihmisten neuvosto	15
21 § Vammaisneuvosto	15
22 § Nuorisovaltuusto	16
23 § Muut vaikuttamistoimielimet	16
24 § Yhteistoimintaelimet	18
4. luku Henkilöstöorganisaatio	19
25 § Henkilöstöorganisaatio	19
26 § Hyvinvointialuejohtaja	19

27 § Toimialat / Strategia- ja konsernipalvelut (Järjestäjä)	19
28 § Toimialat / Palvelutoiminta (Järjestäjä).....	20
29 § Palvelutuotanto	20
30 § Toimivalta henkilöstöorganisaation muutoksista.....	21
5. luku Omistaja- ja sopimusohjaus.....	21
31 § Konsernijohto	21
32 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako.....	22
33 § Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako	24
34 § Sopimusmääräykset.....	24
6. luku Toimielinten tehtävät ja toimivallanjako	24
35 § Aluevaltuusto päättää	25
36 § Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta.....	26
37 § Omistajaohjaus- ja valvontajaoston tehtävät.....	27
38 § Tulevaisuus- ja strategiajaosto	28
39 § Asiakaskokemusjaoston tehtävät ja toimivalta	28
40 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivalta.....	29
41 § Perhe- ja vammaispalvelulautakunnan tehtävät ja toimivalta.....	29
42 § Yleisten palveluiden lautakunnan tehtävät ja toimivalta	30
43 § Ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunnan tehtävät ja toimivalta	31
44 § Kokonaisturvallisuuslautakunnan tehtävät ja toimivalta	32
45 § Aluevaalilautakunta	33
46 § Nuorisovaltuusto	33
47 § Ikäihmisten neuvosto	34
48 § Vammaisneuvosto	34
7. luku Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivallan jako	35
49 § Hyvinvointialuejohtaja.....	35
50 § Järjestäjä / strategia- ja konsernipalvelut ja johtavien viranhaltijoiden tehtävät.....	36
51 § Järjestäjä / palvelutoimialat ja johtavien viranhaltijoiden tehtävät.....	38
52 § Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelutuotannon organisaatio, palvelualuejohtajat ja tehtävät.....	42
53 § Asiantuntijatoiminto.....	44
54 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	46
55 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta	46

56 § Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi.....	46
57 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi.....	47
58 § Ottokelpoisesta päätöksestä ilmoittaminen	47
8. luku Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.....	48
59 § Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivallan jako vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa.....	48
60 § Vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi aluehallituksen päätöksellä	48
61 § Raportointi.....	48
9. luku Toimivalta henkilöstöasioissa	48
62 § Aluehallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	49
63 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen	49
64 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	49
65 § Kelpoisuusvaatimukset	49
66 § Haettavaksi julistaminen	50
67 § Palvelussuhteeseen ottaminen	50
68 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen.....	50
69 § Virkaan ottaminen virkaan valitus irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista	51
70 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat.....	51
71 § Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaat.....	51
72 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	51
73 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	51
74 § Sivutoimet.....	51
75 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	52
76 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	52
77 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi.....	52
78 § Lomauttaminen	52
79 § Palvelussuhteen päätyminen	53
80 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	53
81 § Palkan takaisinperiminen.....	53
82 § Muu henkilöstöhallinnollinen päätösvalta	53
10. luku Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen	53
83 § Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät	53
84 § Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	53

85 § Tiedonhallintaa johtavan viranhaltijan tehtävät	54
86 § Asiakirjahallintoa ja arkistotointoa johtavan viranhaltijan tehtävät	54
II OSA Talous	55
11. luku Taloudenhoito	55
87 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	55
88 § Talousarvion täytäntöönpano	55
89 § Toiminnan ja talouden seuranta	55
90 § Talousarvion sitovuus	55
91 § Talousarvion muutokset	56
92 § Omaisuuden luovuttaminen	56
93 § Tavaroiden ja palveluiden hankinta sekä vuokraaminen	56
94 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	57
95 § Rahatoimen hoitaminen	57
96 § Maksuista päättäminen	57
97 § Päätösvalta määrärahojen siirroista	58
98 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	58
III OSA Valvonta	59
12. luku Ulkoinen valvonta	59
99 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	59
100 § Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi	59
101 § Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi	60
102 § Tilintarkastusyhteisön valinta	60
103 § Ulkoisen tarkastuksen/valvonnan yksikön tehtävät	60
104 § Tietojensaantioikeus	60
105 § Tilintarkastajan tehtävät	60
106 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	61
107 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	61
13. luku Sisäinen valvonta	61
108 § Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät	61
109 § Omistajaohjaus- ja valvontajaoston tehtävät	61
110 § Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	62
111 § Hyvinvointialuejohtajan sisäisen valvonnan tehtävät	62
112 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan tehtävät	62

113 § Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät	63
14. luku Varautuminen, valmiussuunnittelu ja kokonaisturvallisuus.....	63
114 § Varautuminen, valmiussuunnittelu ja väestönsuojelu	63
115 § Kokonaisturvallisuus	63
IV OSA Aluevaltuusto.....	64
15. luku Aluevaltuuston toiminta	64
116 § Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt	64
117 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	64
118 § Muutokset aluevaltuustoryhmän kokoonpanossa	65
119 § Valtuustoryhmän tukeminen.....	65
120 § Istumajärjestys.....	65
121 § Iltakoulut.....	66
16. luku Aluevaltuuston kokoukset	66
122 § Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	66
123 § Sähköinen kokous	66
124 § Kokouskutsu.....	67
125 § Esityslista	67
126 § Sähköinen kokouskutsu	68
127 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla	68
128 § Jatkokokous	68
129 § Varavaltuutetun kutsuminen.....	68
130 § Läsnäolo kokouksessa	68
131 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	69
132 § Kokouksen johtaminen	69
133 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle	69
134 § Tilapäinen puheenjohtaja	69
135 § Esteellisyys.....	70
136 § Asioiden käsittelyjärjestys	70
137 § Puheenvuorot	70
138 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	71
139 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	71
140 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	72
141 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	72

142 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	72
143 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	72
144 § Toimenpideohje	73
145 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	73
146 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille	73
17. luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	73
147 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	74
148 § Enemmistövaali	74
149 § Aluevaltuuston vaalilautakunta	74
150 § Ehdokaslistojen laatiminen	74
151 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	75
152 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	75
153 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	75
154 § Suhteellisen vaalin toimittaminen	75
155 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	75
18. luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	76
156 § Valtuutettujen aloitteet	76
157 § Aluehallitukselle osoitettava kysymys	76
158 § Kyselytunti	77
V OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely	77
19. luku Kokousmenettely	77
159 § Määräysten soveltaminen	77
160 § Toimielimen päätöksentekotavat	78
161 § Sähköinen kokous	78
162 § Sähköinen päätöksentekomenettely	78
163 § Kokousaika ja -paikka	78
164 § Kokouskutsu	78
165 § Sähköinen kokouskutsu	79
166 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla	79
167 § Jatkokokous	79
168 § Varajäsenen kutsuminen	80
169 § Läsnäolo kokouksessa	80
170 § Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä	80

171 § Kokouksen julkisuus.....	80
172 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	81
173 § Tilapäinen puheenjohtaja	81
174 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	81
175 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	81
176 § Esittelijät	81
177 § Esittely	82
178 § Esteellisyys.....	82
179 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	83
180 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	83
181 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	83
182 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	83
183 § Äänestys ja vaali.....	83
184 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	84
185 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle	85
20. luku Muut määräykset.....	85
186 § Aloiteoikeus	85
187 § Aloitteen käsittely.....	86
188 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	86
189 § Asiakirjojen allekirjoittaminen.....	86
190 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	87
VI OSA Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet	87
21. luku Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet	87
191 § Soveltamisala	87
192 § Kokouspalkkiot.....	87
193 § Palkkio lisätunneilta.....	88
194 § Sähköinen päätöksentekomenettely.....	88
195 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta	88
196 § Vuosipalkkiot	88
197 § Päätoiminen ja osa-aikainen hallituksen puheenjohtaja.....	89
198 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen.....	89
199 § Muut kokoukset ja tilaisuudet	89
200 § Palkkio toimituksista.....	90

201 § Kokouksen peruuntuminen	90
202 § Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä	90
203 § Palkkion maksamisen edellytykset	90
204 § Palkkioiden maksaminen ja takaisin periminen	90
205 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen	90
206 § Matkakustannusten korvaaminen.....	91
207 § Viranhaltijoille maksettavat kokouspalkkiot	91
208 § Tarkemmat ohjeet	92
209 § Erimielisyyden ratkaiseminen.....	92

I OSA

1. luku Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät

Pohjois-Savon hyvinvointialue järjestää kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sille määrätyt tehtävät. Hyvinvointialue voi lisäksi ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä.

Hyvinvointialueen rekisterinpitäjän velvollisuuksista huolehtii aluehallitus.

Hyvinvointialueen toiminnassa syntyneiden henkilötietojen käsittelytarkoitus määritellään toimintayksikkökohtaisesti. Hyvinvointialueella on terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja pelastustoimen toimintayksiköt. Aluehallitus määrää toimintayksikkökohtaisesti henkilötietojen käsittelyn vastuuhenkilöt.

Terveydenhuoltolain 57 §:n mukaisena lääketieteellisenä johtajana ja terveydenhuollon toimintayksikön terveyden ja sairaanhoidon vastaavana lääkärinä toimii vastaava lääkäri.

Sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana toimii sosiaalijohtaja.

Pelastustoimesta vastaavana viranhaltijana toimii pelastusjohtaja.

Hyvinvointialue voi omistaa ja hallita palveluja tuottavia toimintayksiköitä, olla osakkaana tai jäsenenä yhteisössä ja säätiössä sekä hankkia kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti palveluita muilta palveluntuottajilta.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen on ylläpidettävä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 34 § perusteella yliopistollista sairaalaa.

Pohjois-Savon hyvinvointialue ja Itä-Suomen yliopisto tekevät sopimuksen osapuolten välisen yhteistyön rakenteista ja toimintatavoista. Sopimuksessa sovitaan ainakin seuraavista asioista:

1. yhteistyötä varten muodostettavista viranhaltijaryhmistä ja niiden kokouskäytännöistä;
2. osapuolten vastavuoroisesta edustuksesta johtoryhmissä ja vastaavissa hallinnollisissa kokouksissa;
3. menettelystä yhteisten palvelusuhteiden määrittelyssä ja yhteisten palvelusuhteiden täyttämässä;
4. hyvinvointialueen viranhaltijoiden ja työntekijöiden osallistumisesta opetuksen järjestelyihin;
5. osapuolten vastavuoroisesta osallistumisesta organisaatioiden strategioiden valmisteluun;

6. yhteisistä yksiköistä ja resursseista;
7. opetuksen ja tutkimukseen liittyvien resurssien järjestämisestä sekä
8. muusta yhteistoiminnasta yliopiston ja hyvinvointialueen välillä

Pohjois-Savon hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa myös muiden alueen koulutusta ja tutkimusta tuottavien toimijoiden kanssa. Yhteistyön muodoista voidaan laatia mm. kumppanuussopimuksia.

Aluevaltuusto hyväksyy terveydenhuoltolain 43 §:ssä ja sotejärjestämislain 35 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen hyvinvointialueiden välisen yhteistyösopimuksen.

3 § Hyvinvointialueen johtamisjärjestelmä

Aluevaltuusto vastaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta, palvelujen saatavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisestä valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Aluehallituksen puheenjohtaja voi toimia oman toimensa ohella vuosikorvauksen saavana luottamushenkilönä tai päätoimisena luottamushenkilönä.

Aluehallituksen **kaksi varapuheenjohtajaa** voivat toimia oman toimensa ohella vuosikorvauksen saavana luottamushenkilönä tai ¼ aikaisena osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Kommentoitu [NJ2]: Korvataan: varapuheenjohtajat

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa asioiden valmistelusta aluehallituksen käsiteltäväksi ja toimii aluehallituksen esittelijänä. Hyvinvointialuejohtajan ollessa estyneenä, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

Hyvinvointialueella noudatetaan yksijohtajajärjestelmää. Kunkin organisaatiotason johtajalla ja esihenkilöllä on toiminnallinen ja taloudellinen kokonaisvastuu, ellei tällä hallintosäännöllä jotakin asiaa ole vastuutettu toiselle viranomaiselle.

Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan ja sen osana olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaan, alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan, pelastustoimen palvelutasopäätökseen, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja investointisuunnitelmaan, omavalvontaohjelmiin sekä muihin valtuuston päätöksiin.

4 § Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät

Aluehallituksen puheenjohtaja

1. toimii hyvinvointialuejohtajan esimiehenä
2. johtaa hyvinvointialuestrategian edellyttämää poliittista yhteistyötä;
3. johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
4. vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii aluehallituksen ja aluevaltuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
5. vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut;
6. myöntää hyvinvointialuejohtajalle vuosiloman sekä muut lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvat virkavapaudet ja etuudet;
7. myöntää hyvinvointialuejohtajalle enintään kahden (2) kuukauden mittaisen palkattoman virkavapaan;
8. hyväksyy hyvinvointialuejohtajan virkamatkamääräykset sekä matka- ja kululaskut

5 § Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Aluevaltuuston puheenjohtaja johtaa aluevaltuuston tehtävien edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja valtuustoryhmien kanssa.

6 § Hyvinvointialueen viestintä

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista hyvinvointialueen toiminnasta. Aluehallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Viestinnän ensisijainen kanava on yleinen tietoverkko.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Aluehallitus, muut toimielimet ja hyvinvointialuejohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että hyvinvointialueen asukkaat ja palvelujen käyttäjät, järjestöt ja muut yhteisöt saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon alueen eri asukasryhmien tarpeet sekä saavutettavuuteen liittyvä lainsäädäntö ja suositukset.

2. luku Toimielinorganisaatio

7 § Aluevaltuusto

Aluevaltuustossa on 69 valtuutettua, joista aluevaltuusto valitsee puheenjohtajan ja tarvittavan määrän varapuheenjohtajia. Johtoryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston kokouksessa.

Aluevaltuuston kokoa voidaan muuttaa hyvinvointialuelain määräysten mukaan.

8 § Aluehallitus

Aluehallituksessa on 13 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee aluehallituksen jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä aluehallituksen puheenjohtajan ja tarvittavan määrän varapuheenjohtajia.

Aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksessa. Johtoryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksessa.

9 § Aluehallituksen asiakaskokemusjaosto

Aluehallituksella on asiakaskokemusjaosto, jossa on 7 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee jaoston jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajiston tulee olla aluehallituksen varsinaisia jäseniä.

10 § Aluehallituksen omistajaohjaus- ja valvontajaosto

Aluehallituksella on omistajaohjaus- ja valvontajaosto, jossa on 7 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee jaoston jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajiston tulee olla aluehallituksen varsinaisia jäseniä.

11 § Aluehallituksen tulevaisuus- ja strategiajaosto

Aluehallituksella on tulevaisuus- ja strategiajaosto, jossa on 7 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee jaoston jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajiston tulee olla aluehallituksen varsinaisia jäseniä.

Itä-Suomen Yliopiston, Savonia ammattikorkeakoulun, Savon ammattiopiston ja pelastusopiston nimeämällä edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus jaoston kokouksessa.

12 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on yhtä monta jäsentä kuin aluevaltuustossa on valtuustoryhmiä valtuuston järjestyessä. Jäsenet valitsee aluevaltuusto. Aluevaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden kummankin tulee olla valtuutettuja.

13 § Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnassa on 11 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

14 § Yleisten palveluiden lautakunta

Yleisten palveluiden lautakunnassa on 11 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

15 § Ikäihmisten- ja hoivapalveluiden lautakunta

Ikäihmisten- ja hoivapalveluiden lautakunnassa on 11 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

16 § Kokonaisturvallisuuslautakunta

Kokonaisturvallisuuslautakunnassa on 11 jäsentä. Aluevaltuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

17 § Aluevaalilautakunta

Aluevaalilautakunnassa on viisi jäsentä, jotka valitsee aluevaltuusto. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Aluevaalilautakunnassa on vähintään viisi varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Aluevaalilautakunnasta säädetään vaalilaissa.

18 § Tutkimustoimikunnat

Hyvinvointialueella on hyvinvointialueen sekä Itä-Suomen yhteistyöalueen tutkimustoimikuntia, joiden tehtävät määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

3. luku Vaikuttamistoimielimet

19 § Vaikuttamistoimielimet

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on vaikuttamistoimielimiä, jotka ovat edustamansa väestöryhmän vaikutamis- ja kuulemiskanavia. Vaikuttamistoimielimet eivät ole Pohjois-Savon hyvinvointialueen toimielimiä, eivätkä viranomaisia. Vaikuttamistoimielimet eivät tee hallintopäätöksiä.

Vaikuttamistoimielimistä säädetään tarkemmin hyvinvointialuelain 32 §:ssä.

20 § Ikäihmisten neuvosto

Aluehallitus asettaa ikäihmisten neuvoston valtuustokausittain. Neuvostoon kuuluu 19 jäsentä. Aluehallitus nimeää edustajansa sekä palvelualueen edustajan ikäihmisten neuvostoon. Ikäihmisten neuvosto nimeää edustajansa aluevaltuustoon sekä ikääntyneiden asioita käsittelevään lautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

21 § Vammaisneuvosto

Aluehallitus asettaa vammaisneuvoston valtuustokausittain. Neuvostoon kuuluu 19 jäsentä. Aluehallitus nimeää edustajansa sekä palvelualueen edustajan vammaisneuvostoon. Vammaisneuvosto nimeää edustajansa aluevaltuustoon sekä vammaisten asioita käsittelevään lautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

22 § Nuorisovaltuusto

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston, joka nimetään vuosittain. Nuorisovaltuustoon kuuluu 25 jäsentä. Näistä 19 jäsentä tulee kunnan vastaavista toimielimistä ja kuusi avoimella haulla. Aluehallitus nimeää edustajansa sekä palvelualueen edustajan nuorisovaltuustoon. Nuorisovaltuusto nimeää edustajansa aluevaltuustoon sekä perhe- ja vammaispalveluiden asioita käsittelevään lautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

23 § Muut vaikuttamistoimielimet

Hyvinvointialueella voi olla seuraavat, ei lakisääteiset, vaikuttamistoimielimet ja vapaaehtoiset osallisuusrakteet.

Kansalaispaneeli

Aluehallitus asettaa kansalaispaneelin valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy kansalaispaneelille toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa

- kansalaispaneelin tehtävät
- jäsenten lukumäärä ja valintatapa satunnaisotannalla
- toimikausi
- kokous- ja toimintakäytännöt
- puheenjohtajan valinta
- sihteerin tehtävien hoitaminen

Kansalaispaneelin tehtävänä on käydä vuosittain keskustelua enintään kolmesta aiheesta, joihin se pääsee myös itse vaikuttamaan. Kansalaispaneelin työ voi käynnistyä joko valtuutettujen tai kansalaisten aloitteesta. Kansalaispaneelin lopputuloksena syntyy aloitteita, julkilausumia ja politiikkasuosituksia. Aluevaltuuston on käsiteltävä kansalaispaneelin suositukset sekä vastattava niihin. Kansalaispaneelin osallistujat voidaan valita satunnaisotannalla joko koko valtuuston toimikaudeksi tai lyhyemmäksi aikaa.

Asiakaspaneeli

Aluehallitus asettaa asiakaspaneelin valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy asiakaspaneelille toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa

- asiakaspaneelin tehtävät
- jäsenten lukumäärä ja valintatapa satunnaisotannalla
- toimikausi
- kokous- ja toimintakäytännöt
- puheenjohtajan valinta
- sihteerin tehtävien hoitaminen

Asiakaspaneelin tehtävänä on seurata hyvinvointialueen palvelujen laatua, saatavuutta ja saavutettavuutta ja antaa ehdotuksia ja palautetta hyvinvointialueen palveluista ja niiden yhteensovittamisesta.

Asiakaspaneeli voi käsitellä vuosittain myös hyvinvointialueen toiminta- ja taloussuunnitelman. Asiakaspaneelin osallistujat voidaan valita satunnaisotannalla joko koko valtuuston toimikaudeksi tai lyhyemmäksi aikaa.

Kuntafoorumi

Aluehallitus asettaa kuntafoorumin valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy kuntafoorumille toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa

- kuntafoorumin tehtävät
- jäsenten lukumäärä
- toimikausi
- kokous- ja toimintakäytännöt
- puheenjohtajan valinta
- sihteerin tehtävien hoitaminen

Kuntafoorumi on kuntien ja aluehallituksen yhteistyö- ja neuvottelutoimielin.

Kuntia pyydetään nimeämään edustajansa foorumiin valtuustokausittain. Aluehallitus nimeää edustajansa foorumiin ja vastaa foorumin kokoontumisesta ja toteuttamisesta. Kuntafoorumin tehtävänä on koota kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla toteutettava asiat, sopia niiden tarpeenmukaisesta etenemisestä sekä seurata yhteistyön toteutumista.

Yrittäjäfoorumi

Aluehallitus asettaa yrittäjäfoorumin valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy yrittäjäfoorumille toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa

- yrittäjäfoorumin tehtävät
- jäsenten lukumäärä
- toimikausi
- kokous- ja toimintakäytännöt
- puheenjohtajan valinta
- sihteerin tehtävien hoitaminen

Yrittäjäfoorumi on yrittäjäjärjestöjen ja aluehallituksen yhteistyö- ja neuvottelutoimielin.

Yrittäjä- ja kehittämissyhdistyksiä pyydetään nimeämään edustajansa foorumiin valtuustokausittain. Aluehallitus nimeää edustajansa foorumiin ja vastaa foorumin kokoontumisesta ja toteuttamisesta.

Yrittäjäfoorumin tehtävänä on koota yrittäjien ja hyvinvointialueen yhteiset asiat, sopia niiden tarpeenmukaisesta etenemisestä sekä seurata yhteistyön toteutumista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) neuvottelukunta

Aluehallitus asettaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunnan valtuustokausittain.

Aluehallitus hyväksyy Hyte-neuvottelukunnalle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa

- Hyte-neuvottelukunnan tehtävät

- jäsenten lukumäärä ja valintatapa, sisältäen muun muassa hyvinvointialueen edustuksen, kuntien eri toimialojen edustuksen, maakuntaliiton edustuksen, työterveyshuollon, järjestö-rakenteen ja apteekkikentän edustuksen
- toimikausi
- kokous- ja toimintakäytännöt
- puheenjohtajan valinta
- sihteerin tehtävien hoitaminen

Hyte-neuvottelukunnan tehtävänä on johtaa Pohjois-Savon alueellista Hyte-työtä. Neuvottelukunta vastaa muun muassa aluehallitukselle menevien Hyte-asioiden valmistelusta, alueellisen hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön johtamisesta, Hyte-asioihin liittyvän päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) tuesta alueella, palveluntuottajien sopimusohjauksen Hyte-tavoitteiden valmistelusta sekä vuosittaisista neuvotte-luista kuntien ja muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Järjestöneuvosto

Aluehallitus asettaa järjestöneuvoston valtuustokausittain.

Järjestöneuvosto on aluehallituksen ja järjestöjen yhteistyö- ja neuvottelutoimielin. Järjestöneuvoston teh-tävänä on tehdä mm. kannanottoja, lausuntoja järjestöjä koskeissa asioissa sekä osallistua omien kohderyh-miensä palvelujen suunnitteluun sekä päätöksentekoon.

Aluehallitus hyväksyy järjestöneuvoston toimintasäännön, jossa se määrittää, jossa todetaan muun muassa

- tehtävänsä
- kokoonpanonsa ja nimeämisprosessinsa
- kokouskäytäntönsä
- puheenjohtajan, ja varapuheenjohtajat
- sihteerin tehtävien hoitamisen

Järjestöneuvosto on aluehallituksen ja järjestöjen yhteistyö- ja neuvottelutoimielin. Järjestöneuvoston teh-tävänä on tehdä kannanottoja, lausuntoja järjestöjä koskeissa asioissa, nimetä edustajansa työryhmiin sekä osallistua omien kohderyhmiensä palvelujen suunnitteluun sekä päätöksentekoon. Aluehallitus ja järjestö-neuvosto sopii yhteistyöstä ja sen painopisteistä vuosittain yhteisessä keskustelussa. Aluehallitus nimeää edustajansa järjestöneuvostoon valtuustokaudeksi.

24 § Yhteistoimintaelimet

Yhteistoimintaelin

Hyvinvointialueella on työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialu-eella annetun lain 14 §:n mukainen yhteistoimintaelin. Yhteistoimintaelin koostuu työnantajan ja henkilös-tön edustajista. Työnantaja ja henkilöstöä edustavat, työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoimin-nasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 19 §:ssä, tarkoitetut yhdistykset tai niiden rekisteröidyt

paikalliset alayhdistykset nimeävät edustajansa yhteistoimintaelimeen, jonka toimikausi on neljä vuotta. Yhteistoimintaelimen toimintaan osallistuu myös 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu yhteistoimintaedustaja.

Aluehallitus nimeää yhteistoimintaelimeen työnantajan edustajat.

Työsuojelutoimikunta

Hyvinvointialueella työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoinnasta annetun lain 38 §:n mukainen työsuojelutoimikunta. Työsuojelutoimikunnan toimikausi on kaksi vuotta. Työsuojelutoimikunnassa ovat edustettuina työnantaja sekä työpaikan työntekijät.

Aluehallitus nimeää työsuojelutoimikunnan jäsenet.

4. luku Henkilöstöorganisaatio

25 § Henkilöstöorganisaatio

Tehtäviensä suorittamiseksi henkilöstöorganisaatio on jaettu

1. Hyvinvointialueen johtoon
  - Johdolla tarkoitetaan hyvinvointialuejohtajaa sekä hänen määräämiensä hyvinvointialueen johtoryhmän jäseniä.
2. Toimialoihin, joita johtavat toimialajohtajat (järjestämistehtävät)
3. Palvelualueisiin, joita johtavat palvelualuejohtajat (strategia- ja konsernipalveluissa osin palvelualuepäälliköt)
4. Palveluyksiköihin, joita johtavat palveluyksikköjohtajat ja osin palveluyksikköpäälliköt
5. Toimintayksiköihin, joita johtavat toimintayksiköiden esihenkilöt

26 § Hyvinvointialuejohtaja

Hyvinvointialuejohtaja vastaa aluehallituksen toimialojen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa aluehallituksen alaisuudessa.

Aluehallitus määrää hyvinvointialuejohtajan sijaisen, joka hoitaa hyvinvointialuejohtajan tehtäviä, kun hyvinvointialuejohtaja on poissa tai esteellinen.

27 § Toimialat / Strategia- ja konsernipalvelut (Järjestäjä)

Strategia- ja konsernipalvelujen toimialaan kuuluvat hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut sekä strategia- ja kehittämispalvelut.

Strategia- ja konsernipalvelut tuottavat tukipalveluja koko organisaatiolle.

Alla on kuvattu strategia- ja konsernipalveluiden toimialoilla tuotettavat palvelut.

1. Hallintopalveluiden toimialalla tuotetaan yleishallinnon palveluita, oikeudellisia palveluita, kiinteistöhallinnon palveluita ja tukipalveluiden palveluita.
2. Henkilöstöpalveluiden toimialalla tuotetaan palvelussuhdepalveluita, työhyvinvointipalveluita, työsuojelupalveluita, rekrytointipalveluita, henkilöstön kehittämispalveluita ja keskitettyjä palveluita.
3. Talouspalveluiden toimialalla tuotetaan kirjanpito- ja tilinpäätöspalveluita, talousarvio- ja controller-palveluita, laskutuspalveluita sekä sosiaali- ja muiden rahoituspalveluiden palveluita.
4. Strategia- ja kehittämispalveluiden toimialalla tuotetaan kehittämistoiminnan palveluita (TKKI¹), YTA²-palveluita, opetuspalveluita, tietohallinnon ja laitehallinnan palveluita, Hyte- ja osallisuuspalveluita sekä asiantuntijapalveluita.

28 § Toimialat / Palvelutoiminta (Järjestäjä)

Palvelutoiminnan toimialoihin kuuluvat:

1. Perhe- ja vammaispalvelut
2. Yleiset palvelut
3. Ikääntyvien palvelut
4. Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut.

Järjestäjän palvelutoimialat yhteen sovittavat ja ohjaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen palveluja. Järjestämistoiminnoilla tarkoitetaan muun muassa seuraavia kokonaisuuksia; palvelujen suunnittelu- ja seuranta, strateginen talous ja resurssiohjaus, palvelujen hankinta ja hallinta (strateginen hankinta), palvelujen ohjaus ja valvonta ja tiedolla johtaminen.

29 § Palvelutuotanto

Palvelutuotanto jakaantuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen palvelualueisiin, jotka jakaantuvat palveluyksiköihin ja jotka jakaantuvat toimintayksiköihin ja jotka kaikki vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen palvelutuotannosta.

Alla on kuvattu palvelutuotannon palvelualueilla ja palveluyksiköissä tuotettavat palvelut.

1. Perhe- ja vammaispalveluiden palvelualueella tuotetaan perhepalveluiden ja vammaispalveluiden palveluja.

---

¹ TKKI: tutkimus, koulutus, kehitys, innovaatio

² YTA: yhteistyöalue

Perhepalveluissa tuotetaan perheiden sosiaalipalveluita, neuvola/opiskeluhoito/lasten ja nuorten mielen-terveys sekä lastensuojelun palveluita. Vammaispalveluissa tuotetaan vammaispalvelukeskusten palveluita, asumispalveluiden palveluita ja avopalveluiden palveluita.

2. Yleisten palveluiden palvelualueella tuotetaan peruspalveluita ja yliopistosairaala Kysin palveluita.

Peruspalveluissa tuotetaan sotekeskusten palveluita, työikäisten sosiaalipalveluiden palveluita ja osastojen palveluita.

Yliopistosairaala KYSissä tuotetaan erityisen vaativia ja muut erikoissairaanhoidon palveluja hyvinvointialueelle ja yhteistyöalueelle.

3. Ikääntyvien palveluiden palvelualueella tuotetaan ikäkeskuksen palveluita.

Ikäkeskuksessa tuotetaan asumispalveluiden palveluita, kotiin annettavien palveluiden palveluita sekä asiakas- ja palveluohjauksen palveluita.

4. Pelastustoimi ja turvallisuuspalveluiden palvelualueella tuotetaan pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palveluita.

Pelastustoimessa tuotetaan onnettomuuksien ehkäisyn palveluita, pelastustoiminnan palveluita, toimialan varautumisen palveluita, tilanne- ja johtokeskuksen palveluita sekä ensihoitopalveluiden palveluita.

Turvallisuuspalveluissa tuotetaan varautumisen palveluita sekä valmiuden ja organisaatioturvallisuuden palveluita.

30 § Toimivalta henkilöstöorganisaation muutoksista

Aluehallitus päättää toimialoista ja niiden jakaantumisesta palvelualueisiin.

Hyvinvointialuejohtaja päättää palvelualueiden jakaantumisesta palveluyksiköihin.

Toimialajohtaja päättää palveluyksiköiden jakaantumisesta toimintayksiköihin.

5. luku Omistaja- ja sopimusohjaus

31 § Konsernijohto

Hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, omistajaohjaus- ja valvontajaosto, hyvinvointialuejohtaja, omistajaohjausjohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan sijainen.

32 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Hyvinvointialuelain 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta ja 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen muiden tuottajien ohjauksesta ja valvonnasta.

Aluehallituksen alaisuudessa toimivan omistajaohjaus- ja valvontajaoston tehtävänä konsernijohdossa on:

1. vastata omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle;
2. vastata konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä;
3. ohjata ja valvoa omistajana konserniyhteisöjä siten, että nämä toimivat hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun, valtuuston hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden ja valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden mukaisesti;
4. vastata omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan täytäntöönpanosta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seurannasta tytäryhteisöjen ja soveltuvin osin säätiöiden osalta
5. valmistella tytäryhtiöiden ja säätiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet valtuuston päätettäväksi sekä seurata ja arvioida näiden tavoitteiden toteutumista
6. seurata ja arvioida tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyn edellyttämää asiantuntemusta, toimialatuntemusta, kokemusta ja riippumattomuutta
7. vastata konserniyhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
8. vastata hyvinvointialueen ja konserniyhteisöjen välisestä yhteistyöstä

Kommentoitu [NJ3]: Lisätään

Aluehallituksen tehtävät

9. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta aluevaltuustolle;
10. vastaa konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä;
11. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohdamisen ja konsernivalvonnan;
12. määrää konsernijohdossa kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon;
13. antaa aluevaltuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvioi tulevista kehityksistä ja riskeistä;
14. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
15. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset aluevaltuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kommentoitu [NJ4]: Poistetaan

Omistajaohjaus- ja valvontajaosto

1. vastaa konsernin omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta;

2. määrää hyvinvointialueen edustajat yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksiin;
3. päättää hyvinvointialueen edustajat hyvinvointialueen organisaation ulkopuoliseen hallintoon;
4. päättää hyvinvointialueen kannanotoista yhtiökokouksissa ja muissa vastaavissa kokouksissa käsiteltäviin merkittäviin asioihin ja ohjeiden antamisesta hyvinvointialuetta yhteisöissä ja säätiöissä edustaville henkilöille;
5. vastaa esityksen valmistelemisesta aluehallitukselle ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen koolle kutsumiseksi;
6. vastaa omistajaohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta;
7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä aluehallitukselle;
8. päättää hyvinvointialueen ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
10. päättää hyvinvointialueen ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin;
11. päättää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet;
12. asettaa in-house yhtiöiden toiminnalle tavoitteet, hinta- ja laatu sekä mittarit tavoitteiden seurantaan varten ja seurata näiden toteutumista;
13. vastaa, että sopimusohjauksessa omistajaohjausta toteutetaan neuvotteluissa sopimusosapuolien kanssa, sopimusten valmistelussa, laadituissa sopimuksissa ja sopimusten valvonnassa;
14. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tulokellisuus varmistetaan. Sisäisen tarkastuksen asioissa jaoston esittelijänä toimii johtava sisäinen tarkastaja;
15. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan;
16. vastaa aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomuksen osion valmistelemisestä

Kommentoinut [NJ5]: Poistetaan

1. hyvinvointialueen ehdokkaiden nimeämisestä konserniyhteisöjen ja soveltuvin osin säätiöiden hallituksiin ja muihin toimielimiin sekä konserniin kuulumattomien yhteisöjen toimielimiin
2. ohjeiden antamisesta hyvinvointialuetta eri yhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille
3. esitysten valmistelusta tytäryhtiöiden perustamisesta, lakkauttamisesta ja myymisestä
4. yhtiöjärjestysten ja osakassopimusten hyväksymisestä sekä niiden muutoksista
5. lausunnon antamisesta säätiöiden sääntöehdotuksista sekä niiden muutosehdotuksista
6. tytäryhtiön osakkeiden tai liiketoiminnan myyntiä koskevien esitysten tekemisestä
7. osakkuus- ja osaomistusyhtiöiden osakkeiden ostosta ja myynnistä
8. hyvinvointialueen ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
9. vaatimuksen tekemisestä ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen koollekutsumiseksi

Kommentoinut [NJ6]: Lisätään

Hyvinvointialuejohtajan tehtävät konsernijohdossa

Hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Omistajaohjaus- ja valvontajohtajan tehtävät

1. valmistelee omistajaohjaukseen liittyvät asiat yhtymähallitukselle sekä omistajaohjaus- ja valvontajaostolle
2. toimii esittelijänä omistajaohjaus- ja valvontajaostossa omistajaohjaukseen liittyvissä asioissa
3. toimii hyvinvointialueen edustajana yhtiökokouksissa, nimitysvaliokunnissa, osakaskokouksissa ja vuosikokouksissa
4. edustaa hyvinvointialuetta neuvotteluissa, jotka koskevat hyvinvointialueen omistamia yhteisöjä
5. vastaa konserniohjauksen täytäntöönpanosta
6. vastaa palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta sekä palveluiden laadusta, vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta hyvinvointialueen konserniyhteisöjen toiminnassa

Kommentoitu [NJ7]: Lisätään

33 § Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako

Aluehallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnan järjestämisestä ja hankintojen toteuttamisesta.

34 § Sopimusmääräykset

Aluehallitus hyväksyy linjaukset järjestämisvastuun toteuttamiseksi hyvinvointialueen omassa tuotannossa, ja niitä vastaavat sopimusmääräykset yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa palvelusopimuksissa huomioiden yhdenmukaiset palveluketjut, niiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden sekä laadun. Aluehallitus hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa. Aluehallitus hyväksyy sopimusprosessit.

6. luku Toimielinten tehtävät ja toimivallanjako

Aluevaltuusto käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa. Hyvinvointialuelain 96 §:n mukaan aluevaltuuston päätösvaltan eli toimivallan siirtoa koskevat ratkaisut on määriteltävä hallintosäännössä.

Toimivaltaa voidaan siirtää toimielimelle, luottamushenkilölle ja viranhaltijalle. Toimivaltaa viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä hallinnollisen pakon käyttämisessä voidaan siirtää vain toimielimelle.

Jos laissa määrätään, että toimivalta on aluevaltuustolla tai muulla nimetyllä hyvinvointialueen viranomaisella, aluevaltuusto ei voi siirtää toimivaltaa. Jos erityislaissa on toimivallan siirtämistä koskevia säännöksiä, ne syrjäyttävät hyvinvointialuelain 96 §:n.

Pääosa aluevaltuuston toimivallan siirtoa koskevista päätöksistä sekä otto-oikeuden käyttämisestä koskevat määräykset ovat tässä luvussa.

35 § Aluevaltuusto päättää

Aluevaltuuston lakisääteiset tehtävät

1. hyvinvointialuestrategiasta;
2. hyvinvointialueen hallintosäännöstä;
3. hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
4. omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
5. liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
6. varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
7. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
8. palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista;
9. takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
10. jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
11. luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
12. hyvinvointialueen tilintarkastajien valitsemisesta;
13. tilivelvollisten nimeämisestä;
14. hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
15. muista aluevaltuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrättyistä asioista

Sen lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 22 §:ssä säädetään, aluevaltuusto päättää

1. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta;
2. pelastustoimen palvelutasosta;
3. osakeyhtiön perustamisesta ja muiden yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta;
4. hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta, viran kelpoisuusehdosta ja hyvinvointialuejohtajan valitsemisesta määräaikaiseen tai toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen;
5. varautumisen ja valmiussuunnittelun perusteista;
6. talousarvion investointiosaan sisältyvästä hankkeesta tai hankekokonaisuudesta (ml. vuokrasopimukset ja leasingrahoitukset, jotka rinnastetaan investointihankkeiksi), jonka kustannusarvio on yli 20 miljoonan euroa;
7. hyvinvointialueelle siirrettävän toiminnan vastaanottamisesta;
8. alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta

Aluevaltuusto päättää asioista, joista sen on lain mukaan nimenomaan päätettävä ja asioista, joiden päätösvaltaa se ei ole tässä hallintosäännössä siirtänyt muulle toimielimelle, luottamushenkilölle tai viranhaltijalle.

36 § Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Aluehallituksen lakisääteiset tehtävät

1. vastaa hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta;
2. vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3. valvoo hyvinvointialueen etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää sen puhevaltaa;
4. edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastaa hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta;
5. vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta;
6. vastaa hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen muiden tuottajien ohjauksesta ja valvonnasta;
7. huolehtii hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä;
8. huolehtii hyvinvointialueen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Aluehallituksen tehtävistä hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksessa ja konsernivalvonnassa säädetään hyvinvointialuelain 50 §:ssä.

Aluehallituksen muut tehtävät

1. vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta;
2. vastaa henkilöstöpolitiikan ja kannustavan palkkausjärjestelmän yleisperiaatteista sekä kokonaishenkilöstöresurssien ohjauksesta hyvinvointialuetasolla;
3. päättää hyvinvointialueen johtavassa ja itsenäisessä asemassa olevat viranhaltijat;
4. päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta pl. hyvinvointialueen johtajan virka;
5. päättää kelpoisuusehdoista pl. hyvinvointialueen johtajan virka;
6. päättää hyvinvointialuejohtajaa koskevista henkilöstöhallinnollista asioista, ellei tehtävää kuulu hallintosäännön mukaan hallituksen puheenjohtajalle;
7. antaa lausunnon aluevaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos aluehallitus katso, ettei aluevaltuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava;
8. päättää hankkeista, joiden kokonaisrahoitus on yli 5 miljoonaa euroa tai omarahoitusosuus yli 500.000 euroa
9. päättää kiinteän omaisuuden ja osakkeiden ostosta ja myynnistä
10. vastaa hyvinvointialuekonsernin kokonaisturvallisuudesta ja varautumisesta yhteistyössä alueen kuntien, alueen viranomaisten, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa;

11. hyväksyy turvallisuutta ja varautumista koskevat periaatteet, ottaen huomioon sopimuksellisen varautumisen;
12. valvoo, että turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti
13. antaa osana sisäisen valvonnan raportointia sekä toimintakertomuksessa tiedot turvallisuus- ja varautumisjärjestelyistä, keskeisistä johtopäätöksistä sekä myös selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;
14. päättää korvausten ja vahingonkorvauksen maksamisesta yli 10.000 euron olevien vahinkojen osalta
15. päättää hyvinvointialueelle tulevan lahjoituksen ja testamentin vastaanottamisesta ja hakemisesta, käyttökohteesta ellei sitä ole saantokirjassa määrätty ja realisoinnista;
16. antaa osana sisäisen valvonnan raportointia sekä toimintakertomuksessa tiedot turvallisuus- ja varautumisjärjestelyistä, keskeisistä johtopäätöksistä sekä myös selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;
17. vastaa lakisääteisestä yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta;
18. hyväksyy ja vie aluevaltuustoon alueellisen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman sekä seuraa, arvioi ja raportoi hyvinvoinnin, terveyden ja terveyserojen kehittymisestä aluevaltuustolle vuosittain
19. päättää henkilöstön siirtosopimuksista ja liiketoiminnan siirtosopimuksista
20. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoinut [NJ8]: Poistetaan

Kommentoinut [NJ9]: Lisätty

Kommentoinut [NJ10]: Lisätään

Aluehallituksen toimivallasta omistajaohjausasioissa on määräykset hallintosäännön 32 §:ssä.

Kommentoinut [NJ11]: Lisätään

Mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella.

37 § Omistajaohjaus- ja valvontajaoston tehtävät

Omistajaohjaukseen liittyvät tehtävät

Jaoston tehtävänä on huolehtia liikelaitosten, yhtiöiden, yhdistysten ja säätiöiden sekä muiden yhteisöjen omistajaohjauksesta, toiminnan ohjaamisesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä hyvinvointialue on tai joissa hyvinvointialueella on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai sopimukseen perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

1. vastaa konsernin omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta;
2. määrää hyvinvointialueen edustajat yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksiin;
3. päättää hyvinvointialueen edustajat hyvinvointialueen organisaation ulkopuoliseen hallintoon;

4. päättää hyvinvointialueen kannanotoista yhtiökokouksissa ja muissa vastaavissa kokouksissa käsiteltäviin merkittäviin asioihin ja ohjeiden antamisesta hyvinvointialuetta yhteisöissä ja säätiöissä edustaville henkilöille;
5. vastaa esitysten tekemisestä aluehallitukselle ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen koolle kutsumiseksi;
6. vastaa omistajaohjauksen kehittamisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta;
7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä aluehallitukselle;
8. päättää hyvinvointialueen ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
10. päättää hyvinvointialueen ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin;
11. päättää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet;
12. päättää in-house yhtiöiden toiminnalle tavoitteet; hinta ja laatu sekä mittarit tavoitteiden seurantaan varten ja seurata näiden toteutumista

Omistajaohjaus- ja valvontajaoston toimivallasta on määräyksiä myös hallintosäännön 32 §:ssä ja 109 §:ssä.

Kommentoitu [NJ12]: Lisätty

38 § Tulevaisuus- ja strategiajaosto

Erityistehtävät

1. vastaa strategiasta johdettujen ohjelmien toimeenpanon seurannasta ja arvioinnista;
2. vastaa muusta lainsäädännöstä tulevista kehittämisen erityistehtävistä (potilas- ja asiakasturvallisuus, laatutyö);
3. vastaa YTA-alueyhteistyön kehittamisestä, ohjauksesta, valvonnasta ja edunvalvonnasta;
4. vastaa TKKI-toiminnan kehittamisestä, ohjauksesta, valvonnasta ja edunvalvonnasta

39 § Asiakaskokemusjaoston tehtävät ja toimivalta

Asiakaskokemusjaoston tehtävät

1. vastaa yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien kokonaisvalvonnasta ja koontiraportoinnista aluehallitukselle;
2. vastaa hyvinvointialueen omien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantoyksiköiden kokonaisvalvonnasta ja koontiraportoinnista;
3. vastaa potilas- ja sosiaaliamiespalvelun järjestämiseen liittyvistä linjauksista ja suosituksista sekä em. koontiraporttien käsittelystä ja esityksistä aluehallitukselle;
4. vastaa palvelujen tasapuolisen saatavuuden ja laadun seurannasta sekä koontiraportoinnista aluehallitukselle (mm. valtakunnalliset THL³ raportit palveluiden saatavuudesta);

³ THL: Terveyden – ja hyvinvoinnin laitos

5. vastaa asiakaspalautejärjestelmän järjestämisvastuun linjauksista ja kehittämisestä sekä koontiraporttien seurannasta;
6. vastaa asukkaiden aloitteiden käsittelystä sekä tarvittaessa esityksistä aluehallitukselle;
7. vastaa palvelupalautteiden käsittelystä (yleinen koonti) sekä esityksistä aluehallitukselle;
8. vastaa järjestäjätehtävän tuesta antamalla tarvittaessa lausuntoja merkittävistä palvelutuotannon uudistuksista ja muutoksista aluehallitukselle;
9. vastaa jaostolle erikseen määräytyistä tehtävistä;
10. vastaa ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän kehittämisestä ja seurannasta;
11. vastaa rakenteellisen sosiaalityön koontiraporttien käsittelystä;
12. vastaa kuntayhdyspintojen koontiraporttien käsittelystä;
13. vastaa järjestäjän tuesta: esimerkiksi yhdenmukaisen asiakirjahallinnan ja virka-apumallien vahvistamisesta;
14. vastaa omais- ja perhehoidon työhyvinvointi raporteista;
15. päättää myönnettävistä järjestöavustuksista

40 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on määräykset hyvinvointialuelain 125 §:ssä.

Tarkastuslautakunnan tehtävät

1. valmistelee aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioi, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä talouden tasapainotuksen kannalta;
4. huolehtii hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoo, että hyvinvointialuelain 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi;
6. valmistelee aluehallitukselle esitykset tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

41 § Perhe- ja vammaispalvelulautakunnan tehtävät ja toimivalta

Yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää lautakunnan toimialaa;
2. vastaa valtuuston ja hallituksen asettamien tavoitteiden toteuttamisesta ja seurannasta;
3. vastaa asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteuttamisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta;
4. vastaa yhteistyöstä alueen kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa;

5. seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta;
6. varaa asukkaille mahdollisuuden osallistua toimialansa tehtävien suunnitteluun (osallisuuden vahvistaminen)
7. edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää hyvinvointialueen puhevaltaa tuomioistuimissa lautakunnan toimialaa koskevilla asioilla
8. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoitu [NJ13]: Lisätty

Kommentoitu [NJ14]: Lisätty

Erityistehtävät

1. vastaa palvelujen järjestämisestä ja tuotannon ohjaamisesta;
2. vastaa toiminnan tuloksellisuudesta;
3. vastaa toiminnan ja talouden suunnittelusta hallituksen linjausten mukaisesti;
4. vastaa toiminnan ja talouden tavoitteiden ja sopimusten toteutumisesta;
5. vastaa viranomaistoiminnasta;
6. vastaa esitysten tekemisestä palveluja koskevista valtuuston tai hallituksen päätettäväksi tulevista asioista;
7. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta;
8. päättää sopimusten vastuuhenkilöt;
9. vastaa talousarvioesityksen mukaisesta palvelu- ja vuosisuunnitelmasta;
10. vastaa palvelu- ja vuosisuunnitelmaan liittyvästä ohjeistuksesta hallituksen määräämien periaatteiden mukaisesti;
11. hyväksyy sosiaalihuollon palvelujen myöntämisperiaatteet;
12. vastaa viranomaisen päätösvallan käyttämisestä;
13. vastaa otto-oikeuden käyttämisestä;
14. vastaa lastensuojelun toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä ja delegointimääräyksistä

42 § Yleisten palveluiden lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää lautakunnan toimialaa;
2. vastaa valtuuston ja hallituksen asettamien tavoitteiden toteuttamisesta ja seurannasta;
3. vastaa asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta;
4. vastaa yhteistyöstä alueen kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa;
5. seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta;
6. varaa asukkaille mahdollisuuden osallistua toimialansa tehtävien suunnitteluun (osallisuuden vahvistaminen)
7. edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää hyvinvointialueen puhevaltaa tuomioistuimissa lautakunnan toimialaa koskevilla asioilla
8. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoitu [NJ15]: Lisätty

Kommentoitu [NJ16]: Lisätty

Erityistehtävät

1. vastaa palvelujen järjestämisestä ja tuotannon ohjaamisesta;
2. vastaa toiminnan tuloksellisuudesta;
3. vastaa toiminnan ja talouden suunnittelusta hallituksen linjausten mukaisesti;
4. vastaa toiminnan ja talouden tavoitteiden ja sopimusten toteutumisesta;
5. vastaa viranomaistoiminnasta;
6. vastaa esitysten tekemisestä palveluja koskevista valtuuston tai hallituksen päätettäväksi tulevista asioista;
7. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta;
8. päättää sopimusten vastuuhenkilöt;
9. vastaa talousarvioesityksen mukaisesta palvelu- ja vuosisuunnitelmasta;
10. vastaa avustusten ja tukien myöntämisestä ja niihin liittyvästä ohjeistuksesta hallituksen määräämien periaatteiden mukaisesti;
11. hyväksyy sosiaalihuollon palvelujen myöntämisperiaatteet
12. vastaa viranomaisen päätösvallan käyttämisestä;
13. vastaa otto-oikeuden käyttämisestä

43 § Ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää lautakunnan toimialaa;
2. vastaa valtuuston ja hallituksen asettamien tavoitteiden toteuttamisesta ja seurannasta;
3. vastaa asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteen soveltamisesta;
4. vastaa yhteistyöstä alueen kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa;
5. seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta;
6. varaa asukkaille mahdollisuuden osallistua toimialansa tehtävien suunnitteluun (osallisuuden vahvistaminen)
7. edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää hyvinvointialueen puhevaltaa tuomioistuimissa lautakunnan toimialaa koskevissa asioissa
8. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoinut [NJ17]: Lisätty

Kommentoinut [NJ18]: Lisätty

Erityistehtävät

1. vastaa palvelujen järjestämisestä ja tuotannon ohjaamisesta;
2. vastaa toiminnan tuloksellisuudesta;
3. vastaa toiminnan ja talouden suunnittelusta hallituksen linjausten mukaisesti;
4. vastaa toiminnan ja talouden tavoitteiden ja sopimusten toteutumisesta;
5. vastaa viranomaistoiminnasta;
6. vastaa esitysten tekemisestä palveluja koskevista valtuuston tai hallituksen päätettäväksi tulevista asioista;

7. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta;
8. päättää sopimusten vastuuhenkilöt;
9. vastaa talousarvioesityksen mukaisesta palvelu- ja vuosisuunnitelmasta;
10. vastaa avustusten ja tukien myöntämisestä ja niihin liittyvästä ohjeistuksesta hallituksen määräämien periaatteiden mukaisesti;
11. hyväksyy sosiaalihuollon palvelujen myöntämisperiaatteet
12. vastaa viranomaisen päätösvallan käyttämisestä;
13. vastaa otto-oikeuden käyttämisestä

44 § Kokonaisturvallisuuslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää lautakunnan toimialaa (pelastustoimi, hyvinvointialueen yhteinen varautuminen ja valmiussuunnittelu, riskiarviot, valmiusasiat, väestönsuojelu, organisaatioturvallisuus);
2. vastaa valtuuston ja hallituksen asettamien tavoitteiden toteuttamisesta ja seurannasta;
3. vastaa asukkaana laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteen soittamisesta;
4. vastaa yhteistyöstä alueen kuntien, viranomaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa;
5. seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta;
6. varaa asukkaille mahdollisuuden osallistua toimialansa tehtävien suunnitteluun (osallisuuden vahvistaminen)
7. edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää hyvinvointialueen puhevaltaa tuomioistuimissa lautakunnan toimialaa koskeissa asioissa
8. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoitu [NJ19]: Lisätty

Kommentoitu [NJ20]: Lisätty

Erityistehtävät

1. vastaa palvelujen järjestämisestä ja tuotannon ohjaamisesta;
2. vastaa toiminnan tuloksellisuudesta;
3. vastaa toiminnan ja talouden suunnittelusta hallituksen linjausten mukaisesti;
4. vastaa toiminnan ja talouden tavoitteiden ja sopimusten toteutumisesta;
5. vastaa viranomaistoiminnasta;
6. vastaa esitysten tekemisestä palveluja koskevista valtuuston tai hallituksen päätettäväksi tulevista asioista;
7. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta;
8. päättää sopimusten vastuuhenkilöt;
9. vastaa talousarvioesityksen mukaisesta palvelu- ja vuosisuunnitelmasta;
10. vastaa avustusten ja tukien myöntämisestä hallituksen määräämien periaatteiden mukaisesti;
11. vastaa viranomaisen päätösvallan käyttämisestä;
12. vastaa otto-oikeuden käyttämisestä;
13. vastaa hyvinvointialueen varautumisen ja valmiussuunnittelun ohjeistamisesta sekä valmius- ja varautumissuunnitelmien hyväksymisestä;

14. vastaa esityksen tekemisestä kokonaisturvallisuuden käytännön toteutuksesta;
15. vastaa hyvinvointialueen varautumis-, valmiussuunnittelu- ja organisaatioturvallisuus tehtävistä sekä väestönsuojelun järjestelyistä
16. vastaa esityksen tekemisestä turvallisuus- ja varautumisjärjestelystä, keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä osana sisäisen valvonnan raportointia ja toimintakertomusta;
17. vastaa esityksen tekemisestä pelastustoimen palvelutasopäätökseksi;
18. vastaa vuosittain hyvinvointialueen investointisuunnitelman osana laadittavasta pelastustoimen osasuunnitelmasta (pela järjestämislaki 11 §)
19. hyväksyy valmiussuunnitelmat ja toimialan säädösten edellyttämät muut suunnitelmat;
20. toimii monijäsenenä toimielimenä alueen pelastusviranomaisena;
21. vastaa omavalvontaohjelman laadinnasta ja palvelujen lainmukaisuuden varmistamisesta;
22. käsittelee pelastusviranomaisten tekemiä päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset;
23. käyttää tarvittaessa pelastusviranomaisen hallinnollisia pakkokeinoja

45 § Aluevaalilautakunta

Aluevaalilautakunnan tehtävistä säädetään vaalilaissa.

Aluevaalilautakuntaan ei sovelleta hallintosäännön määräyksiä aluehallituksen edustajan ja hyvinvointialuejohtajan läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissa eikä oikeudesta ottaa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

Hallintosäännön toimielimiä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin ja vaalilakia täydentäen aluevaalilautakuntaan.

46 § Nuorisovaltuusto

Pohjois-Savon nuorisovaltuusto on pohjoissavolaisten nuorten osallistumis- ja vaikuttamistoimielin. Nuorisovaltuusto toimii nuorten äänenä kaikessa maakunnallisessa päätöksenteossa, joka vaikuttaa nuoriin nyt ja tulevaisuudessa.

Nuorisovaltuusto lisää maakunnan nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia maakunnallisessa päätöksenteossa sekä nuoria koskevilla palveluilla yli organisaatorajojen, tukee yhteistyötä kuntien ja niiden nuorisovaltuustojen välillä, kokoaa nuorten näkemyksiä monipuolisesti, pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston. Nuorisovaltuuston toimikausi yksi vuosi. Nuorisovaltuustoon kuuluu 25 jäsentä. Nuorisovaltuuston 19 jäsentä nimetään Pohjois-Savon kuntien vastaavista toimielimistä. Lisäksi nuorisovaltuustoon haetaan jäseniä avoimella haulla 6 kappaletta. Aluehallitus nimeää edustajansa sekä nuorten palvelujen edustajan nuorisovaltuustoon. Nuorisovaltuusto nimeää edustajansa aluevaltuustoon sekä nuorten asioita käsittelevään lautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Aluehallitus hyväksyy nuorisovaltuuston toimintasäännön, jossa todetaan toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, ohjaajan tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen, palkkio ja matkakustannukset, taloudellinen toiminnan tuki sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

47 § Ikäihmisten neuvosto

Pohjois-Savon ikäihmisten neuvosto on pohjoissavolaisten ikäihmisten ja heitä edustavien eläkeläisjärjestöjen vaikuttamistoimielin. Ikäihmisten neuvosto toimii maakunnallisen vanhustyön sekä ikäihmisen toimintakyvyn edistämisen lähtökohdista.

Ikäihmisten neuvoston tehtävänä on lisätä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä heidän läheistensä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia jo asioiden valmisteluvaiheessa. Ikäihmisten neuvosto voi järjestää keskustelutilaisuuksia ja koulutuksia, ottaa kantaa, tehdä esityksiä ja ehdotuksia sekä antaa lausuntoja ikääntyneitä koskevissa asioissa. Ikäihmisten neuvosto nimeää tarvittaessa edustajansa työryhmiin.

Aluehallitus asettaa ikäihmisten neuvoston. Toimikausi on neljä vuotta vastaten aluehallituksen toimikautta. Neuvostoon kuuluu 19 jäsentä. Aluehallitus nimeää edustajansa sekä palvelualueen edustajan ikäihmisten neuvostoon. Ikäihmisten neuvosto nimeää edustajansa aluevaltuustoon sekä ikääntyneiden asioita käsittelevään lautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Aluehallitus hyväksyy ikäihmisten neuvoston toimintasäännön, jossa todetaan toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen, palkkio ja matkakustannukset, taloudellinen toiminnan tuki sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

48 § Vammaisneuvosto

Pohjois-Savon vammaisneuvosto on pohjoissavolaisten vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja heidän läheistensä sekä heitä edustavien vammais- ja potilasjärjestöjen vaikuttamistoimielin. Vammaisneuvosto toimii ja edistää vammaistyötä ja vammaisten asemaa Pohjois-Savon alueella.

Aluehallitus asettaa vammaisneuvoston. Toimikausi on neljä vuotta. Neuvostoon kuuluu 19 jäsentä. Aluehallitus nimeää edustajansa sekä palvelualueen edustajan vammaisneuvostoon.

Vammaisneuvoston tehtävänä on lisätä ja parantaa vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä heidän läheistensä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia jo asioiden valmisteluvaiheessa. Vammaisneuvosto voi järjestää keskustelutilaisuuksia ja koulutuksia sekä antaa lausuntoja vammaisia koskevissa asioissa. Vammaisneuvoston nimeää tarvittaessa edustajansa työryhmiin. Vammaisneuvosto nimeää edustajansa aluevaltuustoon ja vammaisten asioita käsittelevään lautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Aluehallitus hyväksyy vammaisvaltuuston toimintasäännön, jossa todetaan toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, vammaisasiamiehen tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen, palkkio ja matkakustannukset, avustajista aiheutuvat kustannukset sekä taloudellinen toiminnan tuki sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

7. luku Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivallan jako

49 § Hyvinvointialuejohtaja

Hyvinvointialuejohtaja vastaa toimialojen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa aluehallituksen alaisuudessa.

Hyvinvointialuejohtajan tehtävät

1. johtaa ja kehittää aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, viestintää, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa sekä vastaa osaltaan aluevaltuuston ja aluehallituksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta;
2. vastaa siitä, että hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty
3. vastaa hyvinvointialueen kehittämisestä ja hyvinvointialueen eri operatiivisen toiminnan vaatimien yhdyspintojen toimivuudesta
4. vastaa siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut ovat asianmukaisesti järjestetyt
5. toimii aluehallituksen valitsemien viranhaltijoiden henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä
6. vastaa hyvinvointialueen kansallisista hyvinvointialueneuvotteluista;
7. vastaa yhteistyöalueen neuvotteluista;
8. vastaa aluehallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimii aluehallituksen esittelijänä;
9. käyttää puhevaltaa aluehallituksen puolesta;
10. vastaa hyvinvointialueen alueellisesta, kansallisesta ja kansainvälisestä edunvalvonnasta;
11. vastaa yhteistyöstä alueen kuntien kanssa, kansallisesta ja kansainvälisestä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yhteistyöstä sekä yhteydenpidosta valtion viranomaisiin;

Lisäksi hyvinvointialuejohtaja

12. päättää toimialojen tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta siltä osin kuin siitä ei ole määrätty hallintosäännössä;
13. päättää hyvinvointialueen johtoryhmän ja sen tehtävät;
14. päättää hyvinvointialueen järjestämien edustustilaisuuksien pitämisestä aluehallituksen linjausten mukaisesti;
15. päättää palvelualueiden jakaantumisesta palveluyksiköihin;

Hyvinvointialuejohtajan toimivalta

16. hyväksyy omaan toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty;
17. päättää hyvinvointialueen hankkeista, joiden omarahoitusosuus on yli 200.000 euroa ja enintään 1.000.000 euroa;
18. päättää hyvinvointialueen hankkeista, joiden kokonaisrahoitus on enintään 5 miljoonaa euroa tai omarahoitusosuus enintään 500.000 euroa strategia- ja kehitysjohtajan esityksestä;
19. päättää pitkäaikaisen lainan ottamiseen valtuuston päättämän talousarvion puitteissa;
20. päättää johdannaisten tekemisestä

Hyvinvointialuejohtajan ollessa poissa tai esteellinen, hänen sijaisenaan toimii aluehallituksen määräämä sijainen.

50 § Järjestäjä / strategia- ja konsernipalvelut ja johtavien viranhaltijoiden tehtävät

Strategia- ja konsernipalvelujen toimialan tehtävänä on tuottaa tukipalveluja hyvinvointialueelle ja avustaa hyvinvointialuejohtajaa tehtävässään sekä luoda edellytykset järjestämisen, professio-ohjauksen ja palvelutuotannon toiminnalle ja tukea niitä tehtäviensä suorittamisessa.

Strategia ja konsernipalvelujen toimialoja johtavat toimialajohtajina hallintojohtaja, henkilöstöjohtaja, talousjohtaja sekä strategia- ja kehitysjohtaja.

Toimialajohtajan yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää toimialansa toimintaa ja vastata sen toiminnasta ja taloudesta;
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa toimialan toimintaa koko hyvinvointialueen toimintaan;
3. vastaa toimialalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä määrätyn sitovuustason mukaisesti;
4. päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarviomäärärahojen siirroista toimialan sisällä;
5. esittää hyvinvointialueen johtajalle palvelualueen jakamista tarkoituksenmukaisiin palveluyksiköihin;
6. päättää palveluyksiköiden jakaantumisesta toimintayksiköihin palvelualuejohtajan esityksestä;
7. päättää palvelualuejohtajien sijaiset;
8. asettaa toimialansa johtoryhmän, määrää sen tehtävät sekä johtaa, kehittää ja yhteen sovittaa toimialansa toimintaa yhteistyössä johtoryhmän kanssa;
9. nimittää toimialansa työryhmät;
10. hyväksyy toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty
11. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoitu [NJ21]: Lisätään

Toimialajohtajien erityiset tehtävät

Hallintojohtaja

1. johtaa hallintopalveluita;
2. vastaa hyvinvointialueen yleishallinnollisten asioiden valmistelusta;
3. vastaa toimielinpalvelujen järjestämisestä;
4. vastaa tiedonhallinta-, kirjaamo-, tietosuojapalveluista;
5. vastaa oikeudellisista palveluista;
6. vastaa kiinteistöhallinnosta;
7. vastaa hallintopalveluiden vastuulla olevista tukipalveluista;
8. vastaa hyvinvointialueaalien järjestämiseen liittyvistä palveluista;
9. vastaa toimialalla olevista kehittämishankkeista
10. päättää korvausten ja vahingonkorvauksen maksamisesta alle 10.000 euron olevien vahinkojen osalta
11. päättää palvelussuhteen päättämisestä johtuvista korvauksista ja hyvityksistä
12. edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää hyvinvointialueen puhevaltaa tuomioistuimissa

Kommentoitu [NJ22]: Lisätty

Henkilöstöjohtaja

1. johtaa henkilöstöpalveluita;
2. vastaa palvelusuhde- ja työehtosopimusasioiden asiantuntijapalveluista;
3. vastaa työhyvinvointi-, työsuojelu-, työturvallisuus-, rekrytointi-, henkilöstön kehittämispalveluiden sekä keskitettyjen henkilöstöpalveluiden järjestämisestä;
4. toimii hyvinvointialueen palkka-asiamiehenä / KT-yhteyshenkilönä ja vastaa työmarkkinaosapuolten välisestä neuvottelutoiminnasta ja hyväksyy paikallisneuvotteluiden lopputuloksen;
5. päättää uusien palkkausjärjestelmien käyttöön ottamisesta;
6. päättää paikallisista virka- ja työehtosopimuksista;
7. päättää hyvinvointialueella käytettävistä nimikkeistä;
8. päättää virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltamisesta siltä osin kuin ne sopimuksessa määrättyissä rajoissa on jätetty työnantajan harkintaan;
13. vastaa henkilöstöpalveluiden vastuulla olevista tukipalveluista;
14. päättää aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä;
15. vastaa toimialalla olevista kehittämishankkeista

Talusojohtaja

1. johtaa talouspalveluita;
2. vastaa raha- ja laskentatoimesta;
3. vastaa hyvinvointialueen rahoituksesta ja vakuuttamisesta;
4. vastaa hyvinvointialueen asiakasmaksulaskutuksesta, maksujärjestelyistä ja perinnästä;
5. vastaa hyvinvointialueen toiminta- ja taloussuunnitelman sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta;

6. vastaa talouspalveluiden vastuulla olevista tukipalveluista;
7. päättää irtaimen omaisuuden myynnistä pl. osakkeet;
8. päättää saamisten poistamisesta;
9. päättää asiakasmaksujen lykkäyksistä ja vapautuksista;
10. päättää luottokorttien ja maksuaikakorttien hankinnasta yksiköiden käyttöön ja käytöstä poistamisesta;
11. päättää palvelujen tuotteistamisesta pl. kliiniset palvelut ja tutkimukseen liittyvät palvelut sekä palvelujen hinnoittelusta;
12. vastaa varainhoidosta;
13. päättää lyhytaikaisen velan ottamisesta hyvinvointialueen maksuvalmiuden turvaamiseksi;
14. vastaa toimialalla olevista kehittämishankkeista;
15. päättää hankintojen rahoitustavasta; esim. leasing;
16. päättää muutoksista laitehankintoihin talousarviovuoden aikana

Strategia- ja kehittämisjohtaja

1. johtaa strategia- kehittämispalveluita;
2. vastaa jatkuvan strategiaprosessin toteutumisesta hyvinvointialueella;
3. vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja järjestämissuunnitelman toimeenpanosta ja seurannasta;
4. vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tiedolla johtamisesta ja strategisesta resurssiohjauksesta;
5. vastaa laatu- ja asiakaspalautejärjestelmien käyttöönotosta, kehittämisestä sekä optimaalisesta hyödyntämisestä;
6. vastaa hyvinvointialueen innovaatio-, testaus- ja kehittämistoiminnasta ja sen rahoitusprosesseista;
7. vastaa asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämisestä;
8. vastaa innovaatio- ja kehittämistoiminnan alueellisesta, kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä;
9. vastaa sähköisten palveluiden ja teknologian käyttöönoton ja optimaalisen hyödyntämisen edistämisestä hyvinvointialueella;
10. vastaa ict-palvelutuotannon järjestämisestä ja tietoturvasta kokonaisuutena sekä tietohallinnosta ja laitehallinnasta;
11. hyväksyy toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty;
12. päättää hyvinvointialueen hankkeista, joiden omarahoitusosuus on alle 200.000 euroa;
13. vastaa toimialalla olevista kehittämishankkeista

51 § Järjestäjä / palvelutoimialat ja johtavien viranhaltijoiden tehtävät

Järjestämistoiminnot toimialojen tehtävänä on vastata hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien hoitamisesta säädösten mukaisesti, ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalvelut palvelualueita palvelujen tuottamisessa ja vastata sosiaali- ja terveystalouden sekä

pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen alueellisesta yhteensovittamisesta sekä tukea hyvinvointialuejohtajaa hyvinvointialueen johtamisessa.

Järjestämistoimintojen toimialoja johtavat toimialajohtajat.

Sote-palvelutoimialan toimialajohtajien yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää toimialansa toimintaa ja vastata sen toiminnasta ja taloudesta;
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa toimialan toimintaa koko hyvinvointialueen toimintaan;
3. vastaa toimialalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä määrätyn sitovuustason mukaisesti;
4. päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarvionmäärärahojen siirroista toimialan sisällä;
5. esittää hyvinvointialueen johtajalle toimialansa jakamisesta tarkoituksenmukaisiin palvelualueisiin
6. päättää palveluyksiköiden jakaantumisesta toimintayksiköihin palvelualuejohtajan esityksestä
7. päättää palvelualuejohtajien sijaiset;
8. asettaa toimialansa johtoryhmän, määrää sen tehtävät sekä johtaa, kehittää ja yhteen sovittaa toimialansa toimintaa yhteistyössä johtoryhmän kanssa;
9. nimittää toimialansa työryhmät;
10. hyväksyy toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty;
11. vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistoiminnan kokonaisjohtamisesta ja yhteensovittamisesta;
12. vastaa osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon integroidun palvelukokonaisuuden toteutumisesta;
13. vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja järjestämisuunnitelman valmistelusta osana hyvinvointialuestrategiaa;
14. vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon ohjauksen ja valvonnan periaatteiden määrittelystä;
15. vastaa järjestäjälle kuuluvasta asukkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja resurssien vaikuttavan kohdentamisen valmistelusta;
16. tukee hyvinvointialuejohtajaa järjestämistehtävään liittyvissä strategissa asioissa, kansallisissa hyvinvointialueneuvotteluissa ja edunvalvonnassa;
17. tukee hyvinvointialuejohtajaa yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelussa, toimeenpanon seurannassa sekä yhteistyösopimuksen yhteensovittamisessa; hyvinvointialueen oman palvelustrategian kanssa; ja
18. toimii sotejärjestämislain 7.2 §:n mukaisena hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahona
19. huolehtii aluehallituksen, aluehallituksen jaoston ja lautakunnan käsittelemien asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta omalla toimialallaan;
20. toimii lautakunnan esittelijänä
21. esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys

Kommentoitu [NJ23]: Lisätään

Kommentoitu [NJ24]: Lisätään

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut palvelutoimialan toimialajohtajien yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää toimialansa toimintaa ja vastata sen toiminnasta ja taloudesta;
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa toimialan toimintaa koko hyvinvointialueen toimintaan;
3. vastaa toimialalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä määrätyn sitovuustason mukaisesti;
4. päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarviomäärärahojen siirroista toimialan sisällä;
5. esittää hyvinvointialueen johtajalle toimialansa jakamisesta tarkoituksenmukaisiin palvelualueisiin
6. päättää palveluyksiköiden jakaantumisesta toimintayksiköihin **toimilinjajohtajan esityksestä**
7. päättää palvelualuejohtajien sijaiset;
8. asettaa toimialansa johtoryhmän, määrää sen tehtävät sekä johtaa, kehittää ja yhteen sovittaa toimialansa toimintaa yhteistyössä johtoryhmän kanssa;
9. nimittää toimialansa työryhmät;
22. hyväksyy toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty;
10. vastaa pelastustoimen järjestämistoiminnan kokonaisjohtamisesta ja yhteensovittamisesta;
11. vastaa pelastustoimen integroidun palvelukokonaisuuden toteutumisesta;
12. vastaa pelastustoimen palvelustrategian ja järjestämissuunnitelman valmistelusta osana hyvinvointialuestrategiaa;
13. vastaa pelastustoimen palvelutuotannon ohjauksen ja valvonnan periaatteiden määrittelystä;
14. vastaa järjestäjälle kuuluvasta asukkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja resurssien vaikuttavan kohdentamisen valmistelusta;
15. tukee hyvinvointialuejohtajaa järjestämistehtävään liittyvissä strategissa asioissa, kansallisissa hyvinvointialueneuvotteluissa ja edunvalvonnassa;
16. huolehtii aluehallituksen, aluehallituksen jaoston ja lautakunnan käsittelemien asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta omalla toimialallaan;
17. toimii lautakunnan esittelijänä
18. **esitettäessä menojen lisäyksiä, on esitettävä myös vastaava rahoitus, menosäästö tai tulojen lisäys**

Kommentoinut [NJ25]: Korvataan: palvelualuejohtajan/-päällikön

Kommentoinut [NJ26]: Lisätään

Kommentoinut [NJ27]: Lisätään

Toimialajohtajien erityiset tehtävät

Perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

1. toimii palvelualuejohtajien esihenkilönä;
2. nimittää palvelualuejohtajien sijaiset;
3. määrää sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden hallintomenettelyn päätöksentekovaltuudet;
4. antaa toimialaansa koskevat lausunnot
5. toimii hyvinvointialueen edustajana toimialaansa koskeissa asioissa

Yleisten palveluiden toimialajohtaja

1. toimii toimilinjajohtajien esihenkilönä;
2. nimittää toimilinjajohtajien sijaiset;
3. määrää sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden hallintomenettelyn päätöksentekovaltuudet;

4. antaa toimialaansa koskevat lausunnot
5. toimii hyvinvointialueen edustajana toimialaansa koskevilla asioilla

Ikäihmisten toimialajohtaja

1. toimii palvelualuejohtajien esihenkilönä;
2. nimittää palvelualuejohtajien sijaiset;
3. määrää sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden hallintomenettelyn päätöksentekovaltuudet;
4. antaa toimialaansa koskevat lausunnot
5. toimii hyvinvointialueen edustajana toimialaansa koskevilla asioilla

Pelastustoimen toimialajohtaja (pelastusjohtaja) erityiset tehtävät ja toimivalta

1. toimii alueen ylimpänä pelastusviranomaisena; (pelastuslain 26.2 §);
2. määrää viranhaltijat, jotka toimivat alueen pelastusviranomaisina; (pelastuslain 26.2 §);
3. antaa pelastustoimialaan ja toimintaan liittyvät lausunnot;
4. toimii hyvinvointialueen edustajana sisäministeriön yhteydessä toimivassa pelastustoimen neuvottelukunnassa ja sen jaostoissa; (pelastustoimen järjestämislaki 9 §);
5. toimii hyvinvointialueen pelastustoimen edustajana sisäministeriön kanssa käytävissä vuosittain pidettävissä neuvotteluissa hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen kuuluvien pelastustoimen tehtävien toteuttamisesta;

Yleisten palveluiden järjestäjän toimialan toimilinjajohtajien yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää toimilinjansa toimintaa ja vastata sen toiminnasta ja taloudesta;
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa toimilinjansa toimintaa koko hyvinvointialueen toimintaan;
3. vastaa toimilinjalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä määrätyn sitovuustason mukaisesti;
4. päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarviomäärärahojen siirroista toimilinjansa sisällä;
5. esittää toimialajohtajalle toimialansa jakamisesta tarkoituksenmukaisiin palvelualueisiin
6. esittää toimialajohtajalle palveluyksiköiden jakaantumisesta toimintayksiköihin
7. päättää palvelualuejohtajien sijaiset;
8. asettaa toimilinjansa johtoryhmän, määrää sen tehtävät sekä johtaa, kehittää ja yhteen sovittaa toimialansa toimintaa yhteistyössä johtoryhmän kanssa;
9. nimittää toimilinjansa työryhmät;
10. hyväksyy toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty;
11. vastaa osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistoiminnan kokonaisjohtamisesta ja yhteensovittamisesta;
12. vastaa osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon integroidun palvelukokonaisuuden toteutumisesta;
13. vastaa osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja järjestämissuunnitelman valmistelusta osana hyvinvointialuestrategiaa;
14. vastaa osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon ohjauksen ja valvonnan periaatteiden määrittelystä;

15. vastaa osaltaan järjestäjälle kuuluvasta asukkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja resurssien vaikuttavan kohdentamisen valmistelusta;
16. tukee osaltaan hyvinvointialuejohtajaa järjestämistehtävään liittyvissä strategissa asioissa, kansallisissa hyvinvointialueneuvotteluissa ja edunvalvonnassa;
17. tukee osaltaan hyvinvointialuejohtajaa yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelussa, toimeenpanon seurannassa sekä yhteistyösopimuksen yhteensovittamisessa; hyvinvointialueen oman palvelustrategian kanssa; ja
18. toimii osaltaan sotejärjestämislain 7.2 §:n mukaisena hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahona
19. huolehtii aluehallituksen, aluehallituksen jaoston ja lautakunnan käsittelemien asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta omalla toimialallaan;
20. toimii yleisten palveluiden lautakunnassa pysyvänä valmistelijana ja edustajana sekä on läsnäolo-oikeutettuna ja puheoikeutettuna muissa sosiaali- ja terveydenhuollon lautakunnissa

Kommentoitu [NJ28]: Lisätään

Yleisten palveluiden järjestäjän toimialan toimilinjajohtajien erityiset tehtävät

Peruspalveluiden toimilinjajohtaja

1. toimii palvelualuejohtajan esihenkilönä;
2. nimittää palvelualuejohtajan sijaiset;
3. valmistelee toimialaansa koskevat lausunnot;
4. toimii hyvinvointialueen edustajana toimialaansa koskevilla asioilla

Erityistason toimilinjajohtaja, yo-sairaala

1. toimii yo-sairaalanjohtajan esihenkilönä;
2. nimittää sairaalanjohtajan sijaisen;
3. valmistelee toimialaansa koskevat lausunnot;
4. toimii hyvinvointialueen edustajana toimialaansa koskevilla asioilla

52 § Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelutuotannon organisaatio, palvelualuejohtajat ja tehtävät

Hyvinvointialueen palvelutuotannosta vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen toimialat. Palvelualojen tehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen palvelut hyvinvointialueelle toimialajaon mukaisesti. Palvelualueet tuottavat palveluja omalle palvelualueelleen sekä tarpeen mukaisesti muille palvelualueille tai läpileikkaavasti kaikille palvelualueille kuten esimerkiksi kliiniset tukipalvelut tai monet erikoissairaanhoidon palvelut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelualueita johtavat palvelualuejohtajat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden palvelualueet voivat jakautua edelleen palveluyksiköihin ja palveluyksiköt edelleen toimintayksiköihin.

Palvelualuejohtajan yleiset tehtävät

1. johtaa ja kehittää palvelualueensa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta;
2. yhteen sovittaa ja sopeuttaa palvelualueen toimintaa koko hyvinvointialueen toimintaan;
3. vastaa palvelualueelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja asetettujen voimavarojen käytöstä määrätyn sitovuustason mukaisesti;
4. päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien talousarvionmäärärahojen siirroista palvelualueen sisällä;
5. esittää toimialajohtajalle ja tämä edelleen hyvinvointialuejohtajalle palvelualueen jakamisesta tarkoituksenmukaisiin palveluyksiköihin
6. päättää palveluyksiköiden johtajien sijaiset;
7. asettaa palvelualueensa johtoryhmän, määrää sen tehtävät sekä johtaa, kehittää ja yhteen sovittaa palvelualueensa toimintaa yhteistyössä johtoryhmän kanssa;
8. nimittää palvelualueensa työryhmät;
9. hyväksyy toimivaltaansa kuuluvat sopimukset ja sitoumukset, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty

Sosiaali- ja terveystoimialan palvelualuejohtajien erityiset tehtävät

Peruspalvelujohtaja / perhepalvelujohtaja / vammaispalvelujohtaja / yliopistosairaalajohtaja / ikääntyneiden ja hoivapalveluiden johtaja

1. toimii oman palvelualueensa palveluyksiköiden johtajien esihenkilönä;
2. valmistelee palvelualueettaan koskevat lausunnot;
3. vastaa palvelualueetta koskevien palautteiden käsittelystä ja reklamaatioihin vastaamisesta;
4. toimii palvelualueen edustajana palvelutuotantoa koskevissa asioissa;
5. vastaa palvelujen toimivuudesta ja yhteensovittamisesta lakisääteisestä sisällöstä, palveluista tiedottamisesta sekä asiakasrajapinna toimivuudesta;
6. vastaa omalta osaltaan palvelualueensa opetus- ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta;
7. vastaa omalta osaltaan yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelusta ja toimeenpanon seurannasta;
8. vastaa omalta osaltaan hyvinvointialueen valmiussuunnittelusta sekä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta;
9. vastaa omalta osaltaan palvelualueensa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä;
10. vastaa omalta osaltaan palvelualueen toiminnan raportoinnista, arvioinnista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti;

11. vastaa omalta osaltaan palvelualueen henkilöstön kehittämisestä, työnjaosta ja yhteistyöstä;
12. vastaa omalta osaltaan palvelualueen tehtävistä toimiala-/toimilinjajohtajan antamien ohjeiden mukaisesti ja suorittaa muut toimiala-/toimilinjajohtajan määräämät tehtävät

Kommentoitu [NJ29]: Lisätty

Pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden toimialan palvelualuejohtajien erityiset tehtävät

Pelastustoimen palvelualuejohtaja

1. vastaa palvelualueen palveluiden toiminnasta; kuten onnettomuuksien ennaltaehkäisy, palontutkinta, alueellinen ja kansainvälinen pelastustoiminta, öljyntorjunta, ensivastetoiminta ja ensihoito-palvelun tuottaminen;
2. vastaa pelastustoimen varautumisesta ja valmiussuunnittelusta;
3. ohjaa ja seuraa alueen pelastustoimintaa;
4. toimii tarvittaessa pelastustoiminnan johtajana;
5. vastaa pelastustoimen alueen sekä YT-alueen tilanne- ja johtokeskuspalveluista;
6. vastaa palvelualueen suunnitelmien laatimisesta ja toteuttamisesta;
7. vastaa palvelualueen turvallisuus-, onnettomuus- ja kriisiviestinnästä;
8. suorittaa palotarkastuksia ja valvontatehtäviä vaativissa kohteissa;
9. huolehtii väestönsuojelusta sekä väestön suojaamisen ja varoittamisen järjestelystä

Turvallisuuspalveluiden palvelualuepäällikkö

1. vastaa hyvinvointialueen riskiarvioiden ja –analyysien sekä alueellisen riskiarvion laatimisesta;
2. huolehtii konsernin yhteisestä varautumisesta ja valmiussuunnittelusta;
3. huolehtii toimialakohtaisen varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittamisesta;
4. ylläpitää ja kehittää osaltaan hyvinvointialueen valmiustoimintaa sekä kriisijohtamisvalmiutta;
5. huolehtii osaltaan alueellisesta varautumisverkostoyhteistyöstä;
6. vastaa hyvinvointialueen johtokeskuspalvelun valmiudesta sekä yhteensovittaa toimintaa toimialakohtaisten johto- ja valmiuskeskusten kanssa;
7. vastaa osaltaan hyvinvointialueen valmiusharjoitusten suunnittelusta ja toteuttamisesta;
8. vastaa osaltaan organisaatioturvallisuudesta; kuten paloturvallisuus ja rikosturvallisuus;
9. vastaa hyvinvointialueorganisaation henkilöstön turvallisuuskoulutuksesta;
10. vastaa alueellisen turvallisuussuunnittelun toteuttamisesta hyvinvointialueen osalta;
11. vastaa toimialan teknisistä tukipalveluista

53 § Asiantuntijatoiminto

Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisessa monialaisesta asiantuntemuksesta vastaavat mm. vastaava lääkäri ja sosiaalihuollon johtava viranhaltija (asiantuntijat). Asiantuntijoiden

tehtävänä on tukea laadukkaiden ja turvallisten palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä hoito- ja asiakastyön toimintakäytäntöjen kehittämistä. Lakisääteiset tehtävät on kuvattu alla.

Vastaavan lääkärin tehtävät

1. toimii terveydenhuoltolain 57 § edellyttämänä terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkäriinä; johtaa ja valvoo toimintayksikön terveyden- ja sairaanhoitoa;
2. voi antaa laissa määriteltyjä tehtäviä ja muuta johto ja valvontavastuuta organisaatiossa alemmalle viranhaltijalle;
3. osallistuu palvelustrategian valmisteluun ja toteuttamiseen;
4. vastaa osaltaan toiminnan tuloksellisuudesta, vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta;
5. vastaa terveydenhuollon kehittamisestä ja moniammatillisen osaamisen varmistamisesta;
6. vastaa lääketieteellisen päätösvallan ja tehtävien järjestämisestä;
7. vastaa ja valvoo toiminnan laatua ja potilasturvallisuutta;
8. vastaa terveydenhuollon toiminnan koordinoinnista ja yhteensovittamisesta sekä hyvinvointi - että yhteistyöalueella;
9. vastaa tietoturvasuunnitelman laadinnasta ja sen noudattamisesta ja antaa kirjalliset ohjeet **asiakastietojen** käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista;
10. vastaa valmius- ja varautumissuunnittelusta ja sen yhteensovittamisesta yhteistyöalueella ja terveydenhuollon tilannekuvan ylläpitämisestä ja ohjaa valmiuskeskuksen toimintaa;
11. vastaa yliopistotasoisesta terveyden tutkimuksesta, terveydenhuollon menetelmien arvioinnista sekä lääkäreiden ja hammaslääkäreiden perus- ja erikoistumiskoulutuksesta;
12. antaa terveydenhuollon tehtäväkokonaisuuteen sisältyviä asiantuntijalausuntoja tehtävälänsä osalta;
13. vastaa yliopistosairaaloiden oikeuslaitoksille antamien asiantuntijalausuntojen valtakunnallisesta koordinoimisesta;
14. on läsnäolo-oikeutettuna ja puheoikeutettuna sosiaali- ja terveydenhuollon lautakunnissa ja aluehallituksessa
15. **vastaa kliinisten palveluiden tuotteistamisesta**
16. vastaa terveydenhuollon osalta viranomaisille annettavista vastauksista, muistutuksista, kanteluista ja lausunnoista sekä antaa tuomioistuimille ja muille viranomaisille vastineet, lausunnot ja selvitykset valituksiin ja kanteluihin yksilöasioissa

Kommentoinut [NJ30]: Korvataan: potilastietojen

Kommentoinut [NJ31]: Lisätty

Sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan tehtävät

1. toimii sosiaalihuollon hallinnollisena johtavana viranhaltijana;
2. voi antaa laissa määriteltyjä tehtäviä ja valvontavastuuta organisaatiossa viranhaltijalle;
3. osallistuu palvelustrategian valmisteluun ja toteuttamiseen;
4. vastaa sosiaalihuollon toimialan kehittamisestä, moniammatillisen osaamisen varmistamisesta ja koordinoi yhteistyötä hyvinvointi – ja yhteistyöalueella sosiaalihuollon osalta;
5. toimii lastensuojelulain 13§ mukaisena hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana
6. toimii sosiaalihuoltolain 48§ mukaisena hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana epäkohtailmoitusten käsittely osalta;
7. vastaa sosiaalihuoltolain 7§ mukaisen rakenteellisen sosiaalityön kehittämisen koordinoinnista;

8. vastaa hyvinvointialueen sosiaalihuollon valmius- ja varautumissuunnittelusta ja sen yhteensovittamisesta yhteistyöalueella sekä sosiaalihuollon tilannekuvan ylläpitämisestä ja ohjaa valmiuskeskuksen alaisen sosiaalipäivystyksen toimintaa;
9. vastaa sosiaalihuollon ammatillisten ohjeiden antamisesta ja niiden valvonnasta;
10. vastaa sosiaalihuollon viranomaisen velvollisuudesta huolehtia asiakirjojen tallentamisesta asiakasrekisteriin;
11. vastaa tietoturvasuunnitelman laadinnasta ja sen noudattamisesta ja antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista;
12. antaa sosiaalihuollon tehtäväkokonaisuuteen sisältyviä asiantuntijalausuntoja tehtäväalansa osalta;
13. valvoo osaltaan sosiaalihuollon asiakasturvallisuutta ja vastaa sosiaalihuollon asiakastyön tuloksellisuuden ja näyttöön perustuvien ammattikäytäntöjen vahvistamisesta ja kehittämisestä;
14. osallistuu tarvittaessa toimi- ja palvelualueiden johtoryhmien työskentelyyn;
15. on läsnäolo-oikeutettuna ja puheoikeutettuna sosiaali- ja terveydenhuollon lautakunnissa ja aluehallituksessa
16. vastaa sosiaalihuollon palveluiden tuotteistamisesta
17. vastaa sosiaalihuollon osalta viranomaisille annettavista vastauksista, muistutuksista, kanteluista ja lausunnoista sekä antaa tuomioistuimille ja muille viranomaisille vastineet, lausunnot ja selvitykset valituksiin ja kanteluihin yksilöasioissa

Kommentoitu [NJ32]: Lisätään

Kommentoitu [NJ33]: Lisätty

54 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Viranomainen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan siirtämistä koskevista päätöksistä tulee pitää ajantasaista luetteloa.

55 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Aluevaltuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hyvinvointialuejohtaja.

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevan viranomaisen ratkaisuvaltansa alaiselleen viranhaltijalle.

56 § Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

Aluehallituksella ei ole otto-oikeutta hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen tekemiin päätöksiin.

Aluehallitukselle ei ilmoiteta eikä sillä ole otto-oikeutta henkilöstöpäätöksiin, jotka koskevat henkilöstöasioita, jotka on mainittu hallintosäännön luvussa "Toimivalta henkilöstöasioissa".

Kommentoitu [NJ34]: Lisätty

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 139 §:ssä tarkoitettu oikeasuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita
- 2) yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita
- 3) 54 §:ssä tarkoitettulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopiva

57 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi

Asia voidaan hyvinvointialuelain 97 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja ja lautakunnan esittelijä.

58 § Ottokelpoisesta päätöksestä ilmoittaminen

Aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus tehdään sähköisesti aluehallituksen puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Lautakunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus tehdään sähköisesti lautakunnan puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Ilmoitus on tehtävä neljän (4) päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen (liikelaitoksen johtokunnan) käsiteltäväksi.

8. luku Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

59 § Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivallan jako vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa välttämättömän syyn vuoksi vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Hyvinvointialuejohtaja, kokonaisturvallisuudesta vastaava viranhaltija, sosiaalihuollosta vastaava viranhaltija ja terveydenhuollosta vastaava lääkäri voivat käyttää vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvaltaa hyvinvointialueen palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtajat ja palvelualuejohtajat voivat käyttää vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvaltaa hyvinvointialueen palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla palvelualueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei hyvinvointialuejohtaja tai vastaava lääkäri päättä asiasta.

60 § Vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvalan käyttöön ottaminen määräajaksi aluehallituksen päätöksellä

Aluehallitus voi vahvistaa hyvinvointialuejohtajan, kokonaisturvallisuudesta vastaavan viranhaltijan, sosiaalihuollosta vastaavan viranhaltijan, terveydenhuollosta vastaavan lääkärin, toimialajohtajan ja palvelualuejohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvalan määräajaksi yli yhden kuukauden kestävässä vakavassa häiriötilanteessa sekä poikkeusoloissa edellä mainitun muun välttämättömän syyn vuoksi. Aluehallitus voi vahvistamisen sijaan - sekä ennen määräajan päättymistä - todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvalan käytölle ole enää perusteita.

61 § Raportointi

Aluehallitukselle tulee raportoida tähän lukuun perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

9. luku Toimivalta henkilöstöasioissa

Laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta (627/2021, jäljempänä viranhaltijalaki) säädetään sellaista viranhaltijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevista asioista, joista täytyy päättää hallintopäätöksellä. Viranhaltijalaissa ei yleensä oteta kantaa toimivaltakysymyksiin, joten aluevaltuuston tulee

hallintosäännöllään päättää toimivallan jaosta. Siltä osin kuin viranhaltijalaissa säädetään toimivallasta, esimerkiksi 23 §, virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen, hallintosääntöön ei ole tarpeen ottaa toimivalta määräyksiä.

Tässä luvussa lähtökohtana on, että henkilöstöä koskevissa hallintopäätöksissä toimivaltaa delegoitaisiin laajasti viranhaltijoille. Valtaosa tämän luvun määräyksistä koskee vain virkasuhteisia. Jos määräys koskee sekä virkasuhteisia että työsuhteisia, on käytetty käsitettä palvelussuhde.

62 § Aluehallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on aluehallituksella.

63 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta sekä lakkauttamisesta.

64 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Aluehallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

65 § Kelpoisuusvaatimukset

Hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää aluevaltuusto.

Muiden virkojen ja tehtävien kelpoisuusvaatimuksista päättää aluehallitus.

Jos henkilö otetaan määräaikaiseen virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virka, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomais.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

66 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Silloin, kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on aluevaltuusto, viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi kuitenkin aluehallitus.

67 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Palvelussuhteeseen ottamisessa noudatetaan yksi yli periaatetta.

Aluevaltuusto ottaa virkaan hyvinvointialuejohtajan, sisäisestä tarkastuksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavat viranhaltijat.

Kommentoitu [NJ35]: Poistetaan

Aluehallitus ottaa virkaan toimialajohtajat, toimilinjajohtajat, tarkastuspäällikön/arviointipäällikön, vastaan lääkärin ja sosiaalihuollosta vastaavan viranhaltijan.

Kommentoitu [NJ36]: Poistetaan

Hyvinvointialuejohtaja ottaa virkaan palvelualuejohtajat ja -päälliköt.

Toimialajohtaja ottaa virkaan palveluyksikköjohtajat.

Palvelualuejohtaja ottaa virkaan toimintayksikön esimiehet.

Toimialajohtaja ottaa palvelussuhteeseen palvelualueen muun henkilöstön.

Palvelualuejohtaja ja -päällikkö ottaa palvelussuhteeseen palveluyksikön muun henkilöstön.

Palveluyksikköjohtaja ja -päällikkö ottaa palvelussuhteeseen toimintayksikön muun henkilöstön.

Valittavan henkilön esihenkilö tekee esityksen päättävälle viranomaiselle palvelussuhteen valittavasta henkilöstä.

Palkkauksesta päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen hyvinvointialueen palkkausohjeiden mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää koeajan määräämisestä, ja työsuhteeseen ottava viranomainen sopii koeajasta.

68 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Aluevaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin aluehallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

69 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

70 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Aluehallitus päättää hyvinvointialuejohtajan virkavapaan myöntämisestä, keskeyttämisestä ja peruuttamisesta. Aluehallitus päättää hyvinvointialuejohtajan sijaisesta.

Muun henkilöstön osalta harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista päättää tämän esihenkilö.

71 § Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaat

Aluehallitus päättää hyvinvointialuejohtajan virkavapaan myöntämisestä, keskeyttämisestä ja peruuttamisesta. Aluehallitus päättää hyvinvointialuejohtajan sijaisesta.

Muun henkilöstön osalta virka- ja työvapaista päättää tämän esihenkilö.

72 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Aluehallitus päättää hyvinvointialuejohtajan virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta.

Muulta osin virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää henkilöstöjohtaja.

73 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisesta. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää hyvinvointialuejohtaja.

74 § Sivutoimet

Sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisesta ja pitämisen kieltämisestä päättää virkaan ottava viranomainen, aluehallituksen ottamien viranhaltijoiden osalta kuitenkin hyvinvointialuejohtaja ja valtuuston ottamien viranhaltijoiden osalta kuitenkin aluehallitus.

Sama menettely koskee myös sivutoimi-ilmoitusta.

75 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Viranhaltijalain 19 §:n ja työterveyshuoltolain 13 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin määräämisestä päättää se viranhaltija, joka päättää palvelussuhteeseen ottamisesta.

Valtuuston valitseman hyvinvointialueen johtajan osalta päätösvaltaa käyttää aluehallituksen puheenjohtaja. Hallituksen valitsemien toimialajohtajien osalta päätösvaltaa käyttää hyvinvointialueen johtaja.

Aluehallituksen puheenjohtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä hyvinvointialuejohtajalta sekä hyvinvointialuejohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

76 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijalain 48 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Aluevaltuuston puheenjohtaja voi ennen aluevaltuuston kokousta päättää hyvinvointialuejohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Aluehallitus päättää muun viranhaltijan kuin hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Hyvinvointialuejohtaja voi ennen aluehallituksen kokousta päättää viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

77 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

78 § Lomauttaminen

Aluehallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

79 § Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

80 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle viranhaltijain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää henkilöstöjohtaja.

81 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää henkilöstöjohtaja.

82 § Muu henkilöstöhallinnollinen päätösvalta

Muusta henkilöstöhallinnollisesta päätösvallasta päättää po. työntekijän/viranhaltijan esihenkilö.

10. luku Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

83 § Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Aluehallitus vastaa tiedonhallinnan lainmukaisista tehtävistä ja siitä, että tiedonhallintalain vastuut, käytännöt ja valvonta on määriteltävä hyvinvointialueella.

84 § Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Aluehallitus vastaa siitä, että arkistotoimen lainmukaisten tehtävien vastuut, käytännöt ja valvonta on määriteltävä hyvinvointialueen viranomaisen tehtävissä.

85 § Tiedonhallintaa johtavan viranhaltijan tehtävät

Tiedonhallinnasta vastaava viranhaltija johtaa aluehallituksen alaisena tiedonhallinnan valmistelun ja toteuttamisen tehtäviä. Tiedonhallinnasta vastaava viranhaltija

1. vastaa aluehallituksen tiedonhallintamallin valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
2. ohjaa ja kehittää hyvinvointialueen tiedonhallintaa;
3. edistää tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuutta;
4. varmistaa tietoturvallisuuden toteuttamista hyvinvointialueen toiminnassa;
5. vastaa hyvinvointialueen käyttämien tietoaaineistojen ajantasaisuudesta, virheettömyydestä ja siitä, että käyttökelpoisuus käyttötarkoitukseensa on varmistettu;
6. laatii hyvinvointialueen tiedonhallinnan asiantasaiset ohjeet ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
7. huolehtii tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

86 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa aluehallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa hyvinvointialueen pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa aluehallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana hyvinvointialueen tiedonhallintaa;
3. hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen;
4. vastaa arkistoista ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista;
5. laatii hyvinvointialueen asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

II OSA Talous

11. luku Taloudenhoito

87 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Aluehallitus hyväksyy suunnittelukehikset ja talousarvion laadintaohjeet. Aluevaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

88 § Talousarvion täytäntöönpano

Aluehallitus (lautakunnat) ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjauksmalliin liittyvistä sopimuksista. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy aluevaltuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

Aluevaltuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

89 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

90 § Talousarvion sitovuus

Kun aluevaltuusto päättää talousarviosta, se määrittelee, mitkä ovat aluevaltuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia.

Aluehallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on hyvinvointialuetta sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Aluehallituksen on viipymättä tehtävä aluevaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

91 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on aluevaltuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin ja tehtävä tarvittavat muutokset niihin.

Aluevaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Aluevaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää aluevaltuusto.

92 § Omaisuuden luovuttaminen

Hyvinvointialueen kiinteän omaisuuden ja osakkeiden luovuttamisesta päättää aluehallitus aluevaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Aluehallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

93 § Tavaroiden ja palveluiden hankinta sekä vuokraaminen

Yleiset tavara- ja palveluhankinnat

Aluehallitus päättää hankinnoista, joiden kustannus on yli 3 M€.

Lautakunta päättää hankinnoista toimialallaan, joiden kustannus on 3-5 M€.

Hyvinvointialuejohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 3 M€.

Toimialajohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 1 M€.

Palvelualuejohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 500.000 €.

Palveluyksikköjohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 100.000 €.

Toimintayksikön esimies päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 50.000 €.

Tietohallintojohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on enintään 1M€.

Kommentoitu [NJ37]: Korvataan: 60.000 €

Kiinteistötoimen hankinnat

Kiinteistöjen kunnossapito, urakat, suunnittelu, tilojen vuokralle antaminen ja ottaminen. Vuokrauksen osalta toimivaltaraja lasketaan määräaikaisissa vuokrasopimuksissa vuokratukauden mukaan ja toistaiseksi voimassa olevissa vuokrasopimuksissa 20 vuoden määräajan mukaan.

Valtuusto päättää talousarvion investointiosaan sisältyvästä hankkeesta tai hankekokonaisuudesta (ml. vuokrasopimukset ja leasingrahoitukset, jotka rinnastetaan investointihankkeiksi), jonka kustannusarvio on yli 20 miljoonan euroa.

Aluehallitus päättää hankinnoista, joiden kustannus on yli 3 M€ (koskee myös lautakuntien toimialoja).

Hyvinvointialueen johtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on 1M€ - 3M€.

Kiinteistöjohtaja päättää hankinnoista, joiden kustannus on alle 1 M€.

Kommentoinut [NJ38]: Korvataan: 4

Kommentoinut [NJ39]: Korvataan: enintään

94 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Aluevaltuusto päättää pois poistosuunnitelmasta.

95 § Rahatoimen hoitaminen

Hyvinvointialueen rahavaroja hoidetaan siten, että maksuvalmius on varmistettu, maksuliikenne on ajan tasalla, lyhytaikaiset lainat on suunniteltu ja rahavarat sijoitettu hyvinvointialueen hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Aluehallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen aluevaltuuston hyväksymiä periaatteita. Aluehallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Muutoin hyvinvointialueen rahavaroista vastaa aluehallitus.

Rahavarojen käytännön hoitamisesta vastaa rahatoimesta vastaava viranhaltija.

96 § Maksuista päättäminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Aluehallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

97 § Päätösvalta määrärahojen siirroista

Aluehallitus päättää lautakuntien välisistä määrärahasiirroista huomioiden sitovuuden suhteessa valtuustoon (vuosikate on sitova valtuuston nähden).

Lautakunta päättää määrärahasiirroista lautakunnan sisällä (tulot ja menot ovat erikseen sitovia lautakunnan budjetin sisällä).

Hyvinvointialueen johtaja päättää konsernihallinnon toimialojen välisistä siirroista toimialajohtajan esityksestä.

Toimialajohtaja päättää toimialan sisällä tehtävistä määrärahasiirroista palvelualuejohtajan esityksestä.

Palvelualuejohtaja päättää palvelualueen sisällä palveluyksiköiden välisistä määrärahasiirroista palveluyksikköpäällikön esityksestä.

Palveluyksikköjohtaja päättää palveluyksikön sisällä tehtävistä määrärahasiirroista.

Toimintayksikön esimies päättää toimintayksikön sisällä tehtävistä määrärahasiirroista.

98 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Aluehallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

III OSA Valvonta

12. luku Ulkoinen valvonta

99 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tarkastuslautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunta määrää alaisensa viranhaltijan esittelijäksi. Tarkastuslautakunta voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin hallintosäännön määräyksiä.

100 § Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi

Tarkastuslautakunta huolehtii hyvinvointialueissa säädettyjen tehtävien mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaan ja talouteen kohdistuvasta tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnista sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta tekee myös aluevaltuustolle esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää tilivelvollisille.

Sen lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä määrätään, tarkastuslautakunta:

1. hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman;
2. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
3. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
4. tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen, sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla;
5. valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle kerran vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla;
6. on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä sekä
7. vastaa tiedottamisesta.

Kommentoitu [NJ40]: Lisätään

Tarkastuslautakunta tiedottaa ja raportoi tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti aluevaltuustolle. Muu tiedottaminen tapahtuu tarkastuslautakunnan päättämällä tavalla. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin aluehallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita tiedottamisen periaatteista.

101 § Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

102 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

103 § Ulkoisen tarkastuksen/valvonnan yksikön tehtävät

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimii ulkoisen valvonnan yksikkö, joka valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat, avustaa lautakuntaa toiminnan ja talouden arviointitehtävässä ja on oikeutettu tekemään toiminnan ja talouden tarkastuksia tilintarkastajan kanssa sovittavalla tavalla ja lautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisesti. Ulkoisen valvonnan yksikköä johtaa tarkastuspäällikkö/arviointipäällikkö.

104 § Tietojensaantioikeus

Ulkoisen valvonnan/tarkastuksen yksikön arviointi-/tarkastushenkilöstöllä on asioiden salassapittoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kaikki tehtävän hoitamisessa tarvitsemansa tiedot.

105 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 127 §:ssä.

106 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytännönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

107 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä aluehallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määrämällä tavalla.

13. luku Sisäinen valvonta

108 § Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät

Aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
2. hyväksyy omavalvontaohjelman;
3. päättää raportoinnin aikataulun ja tavan;
4. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä
5. antaa vuosittaisessa raportissaan johtopäätökset ja selvityksen omavalvontaohjelman sekä varautumisen toimeenpanosta ja tuloksista.

109 § Omistajaohjaus- ja valvontajaoston tehtävät

1. vastaa, että sopimusohjauksessa omistajaohjausta toteutetaan neuvotteluissa sopimuskumppaneiden kanssa, sopimusten valmistelussa, laadituissa sopimuksissa ja sopimusten valvonnassa;

2. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
3. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan;
4. vastaa aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomuksen osion valmistelemisesta

110 § Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisestä valvonnasta ja sen toteutumisen järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Sisäiseen valvontaan kuuluu riskienhallinta, omavalvonta, varautuminen, hyvä hallinto ja lainmukaisuus eli vaatimustenmukaisuus sekä sopimushallinta.

Lautakunta raportoi aluehallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

111 § Hyvinvointialuejohtajan sisäisen valvonnan tehtävät

Hyvinvointialuejohtaja

1. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta osaltaan niin, että sisäinen valvonta järjestetään ja sovitetaan yhteen tavalla, jolla varmistetaan hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
2. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta osaltaan niin, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan sekä arvioidaan riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä

112 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan tehtävät

Toimialajohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, mukaan lukien omavalvonta, varautuminen, hyvä hallinto, ja lainmukaisuus sekä sopimushallinnan toteutumisen toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja ohjeistavat alaisiaan palvelualueita sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimialajohtajat ohjaavat ja seuraavat alaistaan toimintaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajat, palveluyksikköjohtajat ja toimintayksiköiden esihenkilöt vastaavat riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

113 § Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle, sisäisen valvonnan jaostolle ja hyvinvointialuejohtajalle.

Sisäinen tarkastus voi tehdä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Aluehallitus tai sen jaosto hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

Johtavalla sisäisellä tarkastajalla on oikeus olla sisäisen tarkastuksen asioissa esittelijänä omistajaohjaus- ja valvontajaostossa.

Kommentoitu [NJ41]: Poistetaan

14. luku Varautuminen, valmiussuunnittelu ja kokonaisturvallisuus

114 § Varautuminen, valmiussuunnittelu ja väestönsuojelu

Aluevaltuusto päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun periaatteista.

Aluehallitus päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti.

Kokonaisturvallisuuslautakunta vastaa hyvinvointialueen yhteisestä varautumisesta, yleisestä valmiussuunnittelusta ja väestönsuojelun järjestelyistä sekä yhteensovittaa toimialakohtaista varautumista.

Kommentoitu [NJ42]: Lisätään

Aluehallitus nimeää kokonaisturvallisuudesta vastaavan viranhaltijan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisesta ja valmiudesta vastaavat hyvinvointialueen vastaava lääkäri ja sosiaalihuollon johtava viranhaltija, kumpikin osaltaan. Toimialajohtajat vastaavat osaltaan toimialan varautumisesta sekä valmiussuunnittelusta ja palvelualuejohtajat palvelutuotannon osalta kokonaisturvallisuuslautakunnan määrittelemällä tavalla

Kommentoitu [NJ43]: Lisätään

Kommentoitu [NJ44]: Lisätään

Kommentoitu [NJ45]: Korvataan: määrittelmien yleisten periaatteiden mukaisesti.

Hyvinvointialueen kokonaisturvallisuudesta vastaava viranhaltija koordinoi varautumisen ja valmiussuunnittelun tehtävien ja toimeenpanon yhteensovittamista sekä raportoi aluevaltuustolle.

115 § Kokonaisturvallisuus

Aluevaltuusto päättää kokonaisturvallisuuden periaatteista kokonaisturvallisuuslautakunnan tekemän esityksen perusteella.

Aluehallitus päättää kokonaisturvallisuuden järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti.

Kokonaisturvallisuuslautakunta vastaa hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuteen liittyvistä järjestelyistä ja yhteensovittamisesta sekä organisaatioturvallisuuden tehtävistä.

Hyvinvointialueen kokonaisturvallisuudesta vastaava viranhaltija huolehtii kokonaisturvallisuuden hallinnan tehtävistä ja toimeenpanosta sekä raportoi aluevaltuustolle.

IV OSA Aluevaltuusto

15. luku Aluevaltuuston toiminta

Tässä luvussa on aluevaltuuston toimikauden ensimmäistä kokousta, aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä ja valtuustoryhmiä, aluevaltuuston valiokuntia sekä iltakouluja koskevat määräykset. Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä aluevaltuustotyöskentelyä varten. Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset valtuustoryhmistä. Valtuustoryhmien sisäistä työskentelyä ei säännellä hallintosäännöllä, vaan ryhmät toimivat itse hyväksymiensä menettelysääntöjen mukaan.

116 § Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt

Aluevaltuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen koolle kutsuu aluehallituksen puheenjohtaja. Ensimmäisen aluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle väliaikainen valmistelutoimielin. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu. Hän johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajisto valitaan aluevaltuuston toimikaudeksi.

Aluevaltuusto valitsee tarvittavan määrän puheenjohtajia.

Aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa aluevaltuuston puheenjohtaja, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

Aluevaltuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja aluevaltuuston sihteerinä toimii aluevaltuuston määräämä viranhaltija.

117 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä aluevaltuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen uudelle valtuustoryhmälleen antama nimi ei saa aiheuttaa sekaantumisvaaraa.

118 § Muutokset aluevaltuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle.

119 § Valtuustoryhmän tukeminen

Aluevaltuustoryhmän tuki määräytyy aluevaltuustoryhmässä olevien valtuutettujen määrän suhteessa. Määrä aluevaltuutettua kohden on 5.000 €. Vuonna 2022 voidaan maksaa korkeintaan puolet tuen määrästä.

Toimintatuki ohjataan sekä aluevaltuustoryhmän sisäisen toiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen että toimintaan, joka kohdistuu maakunnan asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin. Ryhmän toiminnasta syntyviä kuluja ovat esimerkiksi työvoimakustannukset, työtilojen vuokrat, työvälineet sekä muut mahdolliset tukitoimiin liittyvät kustannukset, kuten kopio-, tietoliikenne- ja puhelinkulut. Ryhmän ulkopuolisia kustannuksia voi syntyä esimerkiksi maakunnan asukkaille tai muille sidosryhmille tuotettujen koulutus- ja keskustelutilaisuuksien sekä tiedottamistoiminnan myötä. Vaalikampanjointiin toimintatukea ei saa ohjata.

Toimintatukea maksetaan aluevaltuustovuoden alussa erillisen kirjallisen hyvinvointialueelle osoitetun suunnitelman mukaan piirijärjestöjen tai muiden rekisteröityjen yhdistysten muodostamille valtuustoryhmille, jotka suunnitelmassa sitoutuvat tuen käyttö- ja tilitysehtoihin. Hyvinvointialuejohtajan määräämä viranhaltija hyväksyy suunnitelman ja vuoden kuluessa maksaa valtuustoryhmälle tuen osoitettujen tositteiden perusteella.

120 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa aluevaltuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

121 § Iltakoulut

Iltakouluja järjestetään aluehallituksen harkinnan mukaan aluevaltuuston puheenjohtajan määräämänä aikana. Iltakoulussa annetaan selvityksiä ja tietoja keskeisistä vireillä olevista asioista ja keskustellaan niistä.

Varavaltuutettu voi osallistua aluevaltuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta. Mikäli iltakoulu on muulloin kuin aluevaltuuston kokouspäivänä, iltakouluun voi osallistua jokaisesta valtuustoryhmästä yksi varavaltuutettu jokaista alkavaa kymmentä valtuutettua kohden.

Aluevaltuuston puheenjohtaja toimii iltakoulun puheenjohtajana. Puheenjohtajalla on oikeus rajoittaa puheenvuoroja. Aluevaltuuston pöytäkirjanpitäjä pitää pöytäkirjaa.

16. luku Aluevaltuuston kokoukset

Aluevaltuustoasioiden valmistelusta ja käsittelystä sekä aluevaltuuston kokousmenettelyistä säädetään hyvinvointialuelain 12 luvussa. Hallintosääntöön on tarpeen ottaa täydentävät määräykset mm. kokouksutusta, esityslistasta, varavaltuutetun kutumisesta, puheenvuoroista, asioiden käsittelystä, äänestyksestä, enemmistövaalista, suhteellisesta vaalista ja pöytäkirjasta sekä sähköisestä kokouksesta. Viimeksi mainittu mahdollistaa aluevaltuuston ja muiden toimielinten sekä aluevaltuustoryhmien sähköiset kokoukset.

122 § Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Aluevaltuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata aluevaltuuston sähköistä kokousta internetin kautta taikka kokouksutussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Aluevaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käytyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet sekä tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

123 § Sähköinen kokous

Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla tai siten, että vain osa läsnäolijoista osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla.

Hyvinvointialueen tulee järjestää yleisölle mahdollisuus seurata julkista kokousta maksutta internetin välityksellä hyvinvointialueen järjestämällä tavalla tai hyvinvointialueen järjestämästä paikasta.

Käytettävän tietojärjestelmän tai videoneuvotteluyhteyden tulee mahdollistaa hyvinvointialuelain edellyttämä läsnä oleviksi todettujen yhdenvertainen näkö- ja ääniyhteys. Lain vaatimuksen täyttää se, että puheenvuoroa käyttävä näkyy muille osallistujille videoyhteydellä sekä nimenhuudon että käyttämiensä puheenvuorojen aikana.

Aluevaltuuston sähköiseen kokoukseen voi osallistua valitsemastaan paikasta. Aluevaltuuston suljettuun kokoukseen voi osallistua sellaisesta tilasta, jossa suljetun kokouksen keskustelujen luottamuksellisuus voidaan turvata ja salassapitovelvoitteita voidaan noudattaa.

Kaikissa tilanteissa osallistuminen tulee tapahtua tilasta, jossa kokouksen laillisuudesta ja järjestyksestä voidaan varmistua.

Viranhaltijat ja luottamushenkilöt vastaavat omasta puolestaan salassapitovelvoitteiden noudattamisesta osallistuessaan aluevaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen. Salassapitovelvoitteista säädetään julkisuuslain 22–23 §:ssä ja yleiset salassapitoperusteet ovat 24 §:ssä.

Sähköisessä kokouksessa salassa pidettäviä asioita sisältäviä dokumentteja ei voida lähettää eikä keskusteluja käydä muun kuin suojatun tietoliikenneyhteyden kautta. Hyvinvointialueen tulisi huomioida milloin ja miten käsitellään asioita, jotka edellyttävät luottamuksellisuutta – suljettu kokous – tai ovat salassa pidettäviä.

124 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 7 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

125 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset aluevaltuuston päätöksiksi, lähetetään pääsääntöisesti kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin. Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään harkinnan mukaan arvioiden valtuutettujen tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Aluevaltuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

126 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

127 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla harkinnan mukaan, ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

128 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa erillistä kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

129 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestään aluevaltuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Kun puheenjohtaja tai sihteeri on saanut valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä, koollekutsujan on kutsuttava valtuutetun sijaan hyvinvointialuelain 25 §:ssä tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

130 § Läsnäolo kokouksessa

Aluehallituksen puheenjohtajan ja hyvinvointialuejohtajan on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, elleivät he ole samalla valtuutettuja.

Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

131 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutetun, joka saapuu nimenhuudon jälkeen, on ilmoitettava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen, ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

132 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään hyvinvointialuelain 107 §:ssä.

133 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa ja aluevaltuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

134 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

135 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys aluevaltuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden aluevaltuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

136 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

Aluehallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos aluehallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

Perustelut

Hyvinvointialuelain 98 §:n mukaan aluehallituksen on valmisteltava aluevaltuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 40 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 125 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeytyksistä. Aluehallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta voivat kokoontua kokoustautille ja käsitellä uudelleen aluevaltuuston esityslistalla olevaa asiaa, josta aluevaltuusto ei ole vielä tehnyt päätöstä. Toimielin voi tällöin päättää muuttaa esityslistalla olevaa päätösehdotustaan tai se voi päättää peruuttaa päätösehdotuksensa.

137 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, on varattava tilaisuus keskustelulle.

Puheenvuoro on pyydetävä sähköisesti, muutoin selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron aluehallituksen puheenjohtajalle, hyvinvointialuejohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemia asioita ja
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita puheenvuoroja.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 10 minuuttia, muu puheenvuoro 3 minuuttia ja kommenttipuheenvuoro 30 sekuntia.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

138 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran aluevaltuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistö päätöksellä.

139 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja toteaa, onko ehdotusta kannatettu.

140 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

141 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

142 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai aluevaltuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää aluevaltuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään.-Sen jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

143 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määränemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

144 § Toimenpideoite

Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

145 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

146 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille

Aluevaltuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä säädetään.

17. luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

Henkilövalinnasta käytetään nimitystä vaali. Vaali toimitetaan ensisijaisesti enemmistövaalina. Suhteellinen vaali voidaan toimittaa vain luottamushenkilöitä valittaessa. Valittavia täytyy olla vähintään kaksi. Vaali toimitetaan suhteellisena, jos riittävä osa toimielimen jäsenistä vaatii suhteellista vaalia. Laskukaava on hyvinvointialuelain 110 §:ssä. Puheenjohtajan tehtävänä on todeta, onko suhteellisen vaalin vaatijoita riittävästi.

Sähköisessä kokouksessa voidaan toimittaa vaali suljetuin lipuin, jos vaalisalaisuus pystytään turvaamaan. Käytettävältä tietojärjestelmältä edellytetään siten, että valtuutettu voidaan tunnistaa luotettavasti ja annetun äänen voi antaa salatulla sähköisellä yhteydellä. Lisäksi äänet on voitava laskea niin, ettei äänen antajaa ja ko. äänen sisältöä voida yhdistää.

Suhteellisen vaalin toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä hyvinvointialuevaaleista säädetään. Hallintosääntöön otetaan täsmälliset määräykset suhteellisen vaalin toimittamisesta.

147 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin luottamushenkilö sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan aluevaltuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

148 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen, ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla äänentarkistajina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

149 § Aluevaltuuston vaalilautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudelleen vaalilautakunnan suhteellisten vaalien toimittamista varten. Vaalilautakunnassa on yhtä monta jäsentä kuin aluevaltuustossa on valtuustoryhmiä valtuuston järjestäytyessä.

Aluevaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii aluevaltuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

150 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan aluevaltuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 148 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

151 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Aluevaltuusto määrää ajankohdan, jolloin ehdokaslistat on viimeistään annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

152 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, aluevaltuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle. Se tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

153 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Kun ehdokaslistojen oikaisuja varten varattu määräaika on päättynyt, vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen aluevaltuustolle.

154 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä aluevaltuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

155 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Aluevaltuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen, mitä aluevaaleista vaalilaissa säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen aluevaltuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen aluevaltuustolle.

18. luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

Valtuutetun aloitteen käsittelystä otetaan tarpeelliset määräykset hallintosääntöön. Määräykset voivat koskea mm. ennen varsinaista valmistelua aluevaltuustossa käytävää lähetekeskustelua sekä aloitteiden seuranta.

Valtuutettujen tietojensaantioikeuden edistämiseksi hallintosääntöön voidaan ottaa määräykset aluehallitukselle osoitettavista kysymyksistä ja aluevaltuuston kokouksen ulkopuolella pidettävistä aluevaltuuston kyselytunneista.

156 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskeissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Aluehallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

157 § Aluehallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä aluehallitukselle kirjallisen kysymyksen hyvinvointialueen toiminnasta ja hallinnosta.

Aluehallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään aluevaltuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, aluevaltuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

158 § Kyselytunti

Valtuutetulla on oikeus esittää aluehallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä kysymyksiä hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen aluevaltuuston kokousta, jollei aluevaltuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Aluevaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Aluehallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään 20 päivää ennen aluevaltuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

V OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely

19. luku Kokousmenettely

Tässä luvussa on muiden toimielinten kuin aluevaltuuston kokousmenettelyjä ja pöytäkirjan laatimista koskevat määräykset. Hyvinvointialuelain 12 luvussa on päätöksenteko- ja hallintomenettelyä koskevat säännökset. Kokousmenettelyt ovat pitkälti hallintosäännön määräysten varassa.

Hyvinvointialuelaki mahdollistaa perinteisen kokouspaikalla pidettävän kokouksen, sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvan kokouksen (sähköinen kokous) sekä sähköisen päätöksentekomenettelyn ennen kokousta.

Pöytäkirjan perustehtäviä ovat tiedon säilytys, tiedon siirto sekä oikeussuojan ja valvonnan tarpeet. Hyvinvointialuelaisissa ei säädetä pöytäkirjan sisällöstä. Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset pöytäkirjan laatimisesta, allekirjoittamisesta ja tarkastamisesta.

159 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan aluevaltuustoa lukuun ottamatta hyvinvointialueen toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

160 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

161 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta tilasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käyty keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

162 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä hyvinvointialuelain 103 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

163 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

164 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään esityslistan mukana harkinnan mukaan arvioiden toimielimen jäsenten tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään 4 päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

165 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

166 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity viestintäintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä viestintäintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

167 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

168 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

169 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;
3. kansalliskielilautakunnan ja saamen kielen lautakunnan puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksessa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättämiseen asti.

170 § Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä

Aluehallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös aluehallituksen varajäsen tai hyvinvointialuejohtaja.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, aluevaltuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

171 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään hyvinvointialuelain 106 §:ssä.

Jos toimitielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta yleisen tietoverkon kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

172 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

173 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

174 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimitielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään hyvinvointialuelain 107 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitielin toisin päättä.

175 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimitielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

176 § Esittelijät

Valmistelusta vastaavat ja esittelijänä toimivat seuraavat viranhaltijat

- aluehallituksessa hyvinvointialuejohtaja
- yksilöasioiden jaostossa, esittelijöinä **toimialajohtajat kukin oman toimialan asioissa**
- omistajaohjaus- ja valvontajaostossa **hyvinvointialuejohtaja**
- tulevaisuus- ja strategiajaostossa strategia- ja kehittämisjohtaja

Kommentoinut [NJ46]: Korvataan: asiakaskokemusjaosto

Kommentoinut [NJ47]: lisätään

Kommentoinut [NJ48]: Korvataan: omistajaohjaus- ja valvontajohtaja

- tarkastuslautakunnassa puheenjohtajan selostuksen pohjalta
- perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnassa toimialajohtaja
- yleisten palveluiden lautakunnassa toimialajohtaja
- erityispalveluiden toimilinjajohtaja toimii sosiaali- ja terveydenhuollon lautakunnassa pysyvänä asiantuntijana
- ikäihmisten ja hoivan lautakunnassa toimialajohtaja
- kokonaisturvallisuuslautakunnassa pelastusjohtaja
- esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

177 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädettyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimitin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

178 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyt selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimitin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

179 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

180 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja sen, onko ehdotusta kannatettu.

181 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

182 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

183 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä aluevaltuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

184 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä ja
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös ja
- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot

- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhaku-kiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamus-henkilön tekemissä päätöksissä.

Aluehallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

185 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle

Aluehallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi hyvinvointialueen jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Aluehallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioonottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

20. luku Muut määräykset

186 § Aloiteoikeus

Hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

187 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se hyvinvointialueen viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoitamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitus-, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Aluevaltuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitus- tai toimitus- voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

188 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

189 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Aluevaltuuston ja aluehallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja.

Aluevaltuuston ja aluehallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa toimialajohtaja, ellei toimitus- tai toimitus- ole päättänyt toimitus-.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa toimialajohtaja.

Toimitus- tai toimitus- pöytäkirjan otteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Toimitus- tai toimitus- asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämässään asiassa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

190 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi hyvinvointialueen puolesta vastaanottaa aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan valtuuttama viranhaltija.

VI OSA Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

21. luku Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

191 § Soveltamisala

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan hyvinvointialueen luottamushenkilöille hyvinvointialuelain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti maksettaviin palkkioihin ja kustannusten korvauksiin.

192 § Kokouspalkkiot

Hyvinvointialuelain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan seuraavat kokouspalkkiot:

Aluevaltuusto

- puheenjohtaja 300 euroa
- jäsen 200 euroa

Aluehallitus

- puheenjohtaja 300 euroa
- jäsen 200 euroa
- jaoston puheenjohtaja 300 euroa
- jaoston jäsen 200 euroa

Lautakunnat

- puheenjohtaja 300 euroa
- jäsen 200 euroa

Aluevaltuuston ja aluehallituksen perustamat toimikunnat, foorumit, vaikuttamistoimielimet ja muut toimielimet

- puheenjohtaja 150 euroa
- jäsen 100 euroa

193 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 50 prosenttia peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

194 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Kokouspalkkio maksetaan 50 prosentilla alennettuna. Kokouspalkkion maksamisen edellytyksenä on, että jäsen on osallistunut menettelyyn.

195 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai katselmus tai toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

196 § Vuosipalkkiot

Kokouspalkkioiden lisäksi maksetaan kokousten ulkopuolella toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavat vuosipalkkiot:

Aluevaltuusto

- puheenjohtaja 10.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 5.000 euroa/vuosi

Aluehallitus

- puheenjohtaja 15.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 5.000 euroa/vuosi
- jäsen 4.000 euroa/vuosi

Lautakunnat

- puheenjohtaja 4.000 euroa/vuosi

Valtuustoryhmät

- puheenjohtaja 4.000 euroa/vuosi

Päätoimisella tai osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta erillisiin vuosipalkkioihin, edustuspalkkioon tai ansionmenetyskorvaukseen.

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausi- tai vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai -jäsenellä oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

197 § Päätoiminen ja osa-aikainen hallituksen puheenjohtaja

Päätoimisena luottamushenkilönä toimivan aluehallituksen puheenjohtajan palkkio on 6.000 €/kk.

Osa-aikaisena (1/4) luottamushenkilönä toimivan aluehallituksen varapuheenjohtajana palkkio on 1.500 €/kk.

198 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio.

Mitä 1 momentissa on määrätty, sovelletaan luottamushenkilöön, joka on asiantuntijana kutsuttu kuultavaksi toimielimen kokoukseen.

199 § Muut kokoukset ja tilaisuudet

Neuvottelukuntien ja yhteistoimintaelinten sekä muiden vastaavien kokousten kokoontumisesta maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle. Hyvinvointialueen järjestämistä iltakouluista, koulutustilaisuuksista ja seminaareista maksetaan 198 §:n mukainen toimituspalkkio.

200 § Palkkio toimituksista

Toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta po. toimielimen kokouspalkkion suuruinen toimituspalkkio. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi rakennus- ja katukatselmukselut sekä tarkastuslautakunnan arviointitilaisuudet.

Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että tehtävä perustuu toimielimen päätökseen. Toimituspalkkioon ei sovelleta 192 § korotusta lisätunneilta.

201 § Kokouksen peruuntuminen

Jos toimielimen kokous ei ole laillinen tai päätösvaltainen eikä kokousta voida pitää, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille kokouspalkkio.

202 § Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna.

203 § Palkkion maksamisen edellytykset

Nimenhuudossa mukana ollut luottamushenkilö on kokouksen alusta saakka läsnä. Tämän jälkeen kesken kokouksen saapuvat ja lähtevät luottamushenkilöt kirjataan käsiteltävän asiakohdan yhteyteen. Äänivaltainen läsnäolo on kokouksessa palkkionmaksun peruste.

Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

204 § Palkkioiden maksaminen ja takaisin periminen

Palkkiot maksetaan neljä kertaa vuodessa.

Mikäli luottamushenkilölle on maksettu palkkioita vastoin hallintosäännön määräyksiä, peritään ne takaisin.

Kommentoitu [NJ49]: Lisätään

Kommentoitu [NJ50]: Lisätään

205 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Ansionmenetyksestä suoritettavan korvauksen enimmäismäärä on 40 euroa tunnilta. Korvausta maksetaan enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa.

Saadakseen korvausta ansionmenetyksestä luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä ja tosiasialliseen menetykseen perustuva selvitys kustannuksista. Työnantajan todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkis-oikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään ja luottamustoimen johdosta aiheutuneista kustannuksista. Mikäli muuta ei ole esitetty, ansionmenetyksen määräksi tunnilta katsotaan viimeksi vahvistetun valtionverotuksen ansiotulon määrä jaettuna luvulla 1620. Yrittäjien osalta ansiotuloksi lasketaan verotuksessa vahvistetut ansiotulot sekä sellaiset osinkotulot, jotka on nostettu yhtiöstä, joista ansionmenetykskorvauksen hakija omistaa yli 50 prosenttia. Edellä mainittuja todistuksia tai selvityksiä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 15 euroa/tunti. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Yrittäjien osalta ansionmenetyks lasketaan yrittäjän ilmoittamalla tavalla joko

1. verotuksessa vahvistetuista ansiotuloista sekä sellaisista osinkotuloista, jotka on nostettu yhtiöstä, joista ansionmenetykskorvauksen hakija omistaa yli 50 prosenttia

tai

2. Päivärahamaksun perusteena olevista tuloista

Edellä mainittuja todistuksia tai selvityksiä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 15 euroa/tunti. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Kommentoitu [NJ51]: Tällä kirjauksella korvataan yliviivattu osio.

206 § Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan hyvinvointialueen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

207 § Viranhaltijoille maksettavat kokouspalkkiot

Mikäli toimielimen kokous pidetään virka-ajan ulkopuolella klo 16 jälkeen, maksetaan kokoukseen osallistuvalla viranhaltijalle kokouspalkkion po. toimielimen jäsenen kokouspalkkion mukaan.

208 § Tarkemmat ohjeet

Aluehallitus voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tämän luvun soveltamisesta.

209 § Erimielisyyden ratkaiseminen

Aluehallitus on toimivaltainen ratkaisemaan tämän luvun mukaisten palkkioiden ja korvausten määrän, mikäli niistä on syntynyt erimielisyyttä.
